

Naš kulturni praznik

Slovenci praznujemo v Prešernu svoj kulturni praznik. Pomembnost tega praznika je za slovensko narodno skupnost v Italiji bodrilna ideja humanističnega napredka. To postaja očito v elementarnih prizadevanjih po skupni govorici iznad ponižujočih barbarizmov subkulture. Namreč nikakor ni mogoče se sprijazniti z mislijo, da po četrto stoletje še nismo našli osnovne platforme, ki bi nam Slovincem v izrednih pogojih svojega statusa omogočila popolno sprostitve sil.

Z redkimi v Evropi se je zgodilo tako kakor z nami. Če sam pogled na to zemljo in njene ljudi, od miljskih hribov do Kanalske doline odpira vprašanja, ki jim objektivni razum ne ve odgovora. Zakaj smo

Zahvala E. Kardelja SKGZ

Slovenski kulturno - gospodarski zvezi v Trstu. Iskreno se zahvaljujem za čestitke in pozornost, ki ste mi jo izkazali ob moji šestdesetletnici.

Želim Vam in vsem Slovincem v Italiji obilo sreče in uspehov v delu.

S pristranskimi pozdravi

E. Kardelj
Ljubljana, 1. 2. 1970.

Namreč Slovinci v Italiji razdeljeni po kategorijah, pri čemer je očitno nemogoče položaj onih, ki živijo v videmski pokrajini? Zakaj je deželi Furlaniji Julijski krajini odvzeta pristojnost odločanja v zvezi s Slovinci? Zakaj ni zakonskih opor kljub določilom ustave in drugih sprejetih obvez? Vloga naše kulture si je ob vsem tem naravno izdelala svojo fiziognomijo narodnoobrambnega značaja. Aktualnost te vloge pa ni prenehala nikoli v naši zgodovini. Veliki motivi te stvarnosti izhajajo iz nje po ohranjanju svoje bitnosti, toda osnovna misel eksistence je tako ali drugače globoko prizadela slovensko narodno skupnost v Italiji. S tem je nujno povešana tudi usoda vseh naših kulturnih ustanov, usoda slovenskega intelektualca, slovenskega umetnika, usoda naših sol, naših društev, sredstev javnega obveščanja. Ni naša naloga, da bi tu analizirali razne faze tukajšnjega družbenega razvoja, vendar je v tem zaroček mnogih negativnih pojavov, ki so pripomogli k osiromašenju naše grude. Socialno obeležje kulturne borbe za humanistični napredek je diferenciralo našo družbo do take mere, da je življenjski standard povzročil v njej negativne posledice kulturne neangažiranosti.

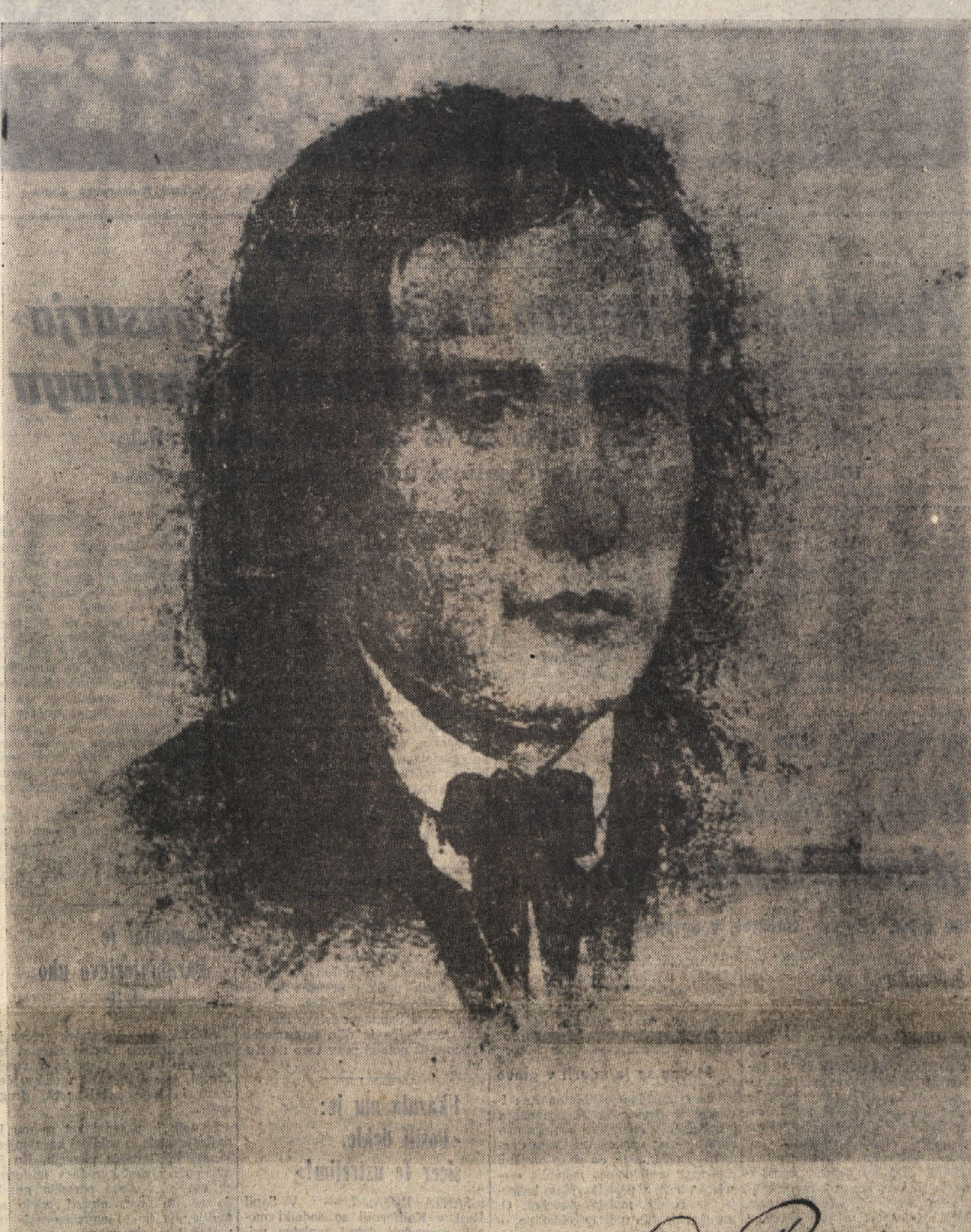
Bodrilna ideja humanističnega napredka se pa opira na preprostejši resničah. Glavna izpostave teh je v odnosih med posameznikom in družbo, v tem, da stoji človek na trdnih tleh, da je z dušo in telesom zakoreninjen v zemlji, ki mu je mati. Tedaj zadobijo besede Prešernove Zdravilnice svoj pravi smisel. Kajti kdor ne dojame velike ljubezni domovinske pesnitve, nikdar ne bo mogel nazdraviti z narodom narodu, ne bo mogel izgnati iz srca tesnobne onemoglosti brezdomstva.

Večkrat nam je dano poslušati, kako je kultura stvar izbrancev. Takih in podobnih teorij je dosti. V resnici pa je kultura stvar naroda, življenja in prostosti, stvar globoke zavesti človečanstva, pri čemer nobeni okovi ne morejo upogniti dvignjene glave, ne morejo zatreti bitnostne konstante svobode. Z letošnjim praznikom praznujemo tudi petindvajsetletnico osvoboditve izpod težkega jarma fašizma in nacizma. Komaj 25 let je minilo, toda v naši zavesti so živi samo še spomini, vse ostalo je že zgodovina. V hitrem obnavljanju generacij tudi spomini bledijo in človek se z neverjetno naglico prilagaja sproti novi stvarnosti. Toda ni prav izdati spomina, kajti vse stvarnosti so v medsebojni vzročni zvezi tako odvisne ena od druge, da je naš danes tudi odvisen od tistega 1920., ali 1930., ali 1940., ali 1945. V taki perspektivi zadobiva današnji kulturni praznik pravo lice humanističnega napredka.

Kultura je končno vse dobro, kar človeštvo da iz sebe. V današnjem civiliziranem svetu pa se po nekem absurdnem nesporazumu kultura večkrat ocenjuje kot manj vredno blago. Vendar je kultura najdragocenejša vrednota. Slovenska narodna skupnost v Italiji kljub vsem težavam mora predvsem v njej najti tisto osnovno platformo, ki ji bo dala pravega poleta in ustvarila gotovo perspektivo za daljšo bodočnost. Politična mavrica bo zapopadana v njej, kajti ideološka diferenciacija ne sme biti vzrok za nestrpnost. In po kulturnem prizadevanju vseh nas bo končno mogoče oceniti vitalnost slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Filibert Benedetič

Ker smo včeraj zaradi novinarskega plesa zaključili redakcijo že v poznih popoldanskih urah, so v naši mednarodni in domači kroniki pomankljive. Citatelje prosimo za velikodušno upoštevanje.

TA SLIKA PREŠERNA JE PRVA NJEGOVA POZNANA PRAVA FOTOGRAFIJA. BILA JE LAST PREŠERNOVEGA ISKRENEGA PRIJATELJA FERDINANDA SCHMIDA, OD KATEREGA JE PRIŠLA PO RODOVNIH POVEZAVAH LETA 1962 DO TOVARIŠICE NADJE HOČEVARJEVE (Fotografijo objavljamo po včerajšnjem Delu)

NA VČERAJSNJI SEJI MINISTRskega SVETA

OSTAVKA ENOBARVNE RUMORJEVE VLADE

Predsednik republike Saragat bo v ponedeljek pričel z uradnimi posvetovanji za sestavo nove vlade

RIM, 7. — Na današnji seji vlade so sklenili, da vlada poda ostavko. Seja vlade se je pričela ob 10.10, končala pa že ob 11.30 in je torej šlo za golo formalnost.

Uvodoma je poročal zunanji minister Moro o zasedanju v Bruslju, kjer so obravnavali kmetijska vprašanja. Nato pa je predsednik vlade Rumor obvestil ministrski svet, da je sprejel na znanje sklepe političnih sil, ki podpirajo vlado in da meni, da je primerno, da poda ostavko predsedniku republike. Ministrski svet se je strinjal z izjavo predsednika vlade, da je Rumor zahvalil ministrom za učinkovito in priskočno sodelovanje v izvrševanju vladnih nalog. Minister za zunanje zadeve Moro pa se je tudi v imenu vseh ostalih ministrov zahvalil predsedniku Rumorju.

Tiskovni urad predsedstva republike je tudi sporočil, da se bodo formalna posvetovanja za sestavo nove vlade pričela v ponedeljek, 9. februarja. Sporočili so tudi urnik prvih razgovorov. Predsednik republike bo ob 10. uri sprejel senatorja Gronchija, bivšega predsednika republike, ob 11. uri predsednika poslanske zbornice Pertinija in ob 12. uri predsednika senata Fanfanija.

Posvetovanja se bodo nadaljevala popoldne ob 16. uri, ko bo sprejel bivši predsednik ustavodajne skupščine senator Umberto Terracini, ob 17. uri bo sprejel bivši predsednik senata Ruini, ob 18. uri Giovanni Leone v dvojnem svojstvu: bivšega predsednika poslanske zbornice in bivšega predsednika ministrskega sveta, ob 19. uri senator Merzagora in ob 20. uri senator Zeglio-Lanzini, oba v svojstvu bivših predsednikov senata.

Rumor je po razgovoru s predsednikom republike odšel v poslansko zbornico, kjer je uradno sporočil svojo ostavko predsedniku poslanske zbornice Pertiniju. Kasneje pa je v senatu v palači Madama uradno sporočil svojo ostavko še predsedniku senata Fanfaniju.

«NEW YORK TIMES» O NIXONOVEM SKLEPU

ZDA BODO DOBAVILE NOVA LETALA IZRAELU

V Kairu se je začela konferenca med arabskimi državami, ki so v neposrednem spopadu z Izraelom

NEW YORK, 7. — «New York Times» je danes objavil članek, ki se sklicuje na nekatere washingtonske uradne kroge in pravi, da je Nixonova vlada že sklenila prodati Izraelu letala «Phantom» in «Skyhawk», ter drugo vojaško opremo, za katero je Izrael zaprosil že preteklo jesen. «New York Times» trdi, da je Nixon sprejel ta sklep preteklo soboto, ko je dobil Koginovo poslanico.

List nato pravi, da je ameriška vlada sprejela ta sklep, ker ne more sprejeti sovjetske grožnje, da bodo okrepili egiptovsko vojaško moč, če ZDA ne bodo izvajale pritiska nad Izraelci, naj omajajo svoje napade na Egipt. «New York Times» poudarja, da je predsednik Nixon v odgovoru Koginu jasno povedal, da namestila ugodno odgovoriti na izraelske zahteve o dobavi orožja. Nixon v svojem odgovoru dodaja, pravi list, da so ZDA odobrile Izraelu dolgoročni kredit za izplačilo novih lovskih bombnikov, ki mu jih bodo prodali. Pri tem bo bajte Američani začeli dobavljati letala Izraelu z začetkom prihodnjega leta, kot so to sklenili Francozi za dobavo letal «Mirage» Libiji.

«New York Times» pripominja, da bodo Američani na ta način zagotovili Izraelu, ki ima že sedaj prednost v letalski oborožitvi, da tudi v letu 1971 ne bo prišlo do spremembe odnosa sil na Bliznjem vzhodu.

Ameriško zunanje ministrstvo je danes zjutraj sicer odločno zanimalo vesti uglednega newyorškega dnevnika. Glasnik zunanjega ministrstva je poudaril, da ameriška vlada še ni sprejela nobene dokončne odločitve glede tega vprašanja in se sklicuje na Nixonovo izjavo od 26. januarja, «da bo vlada ZDA sprejela v tem pogledu sklep šele v prihodnjih tridesetih dneh».

Po drugi strani pa kairski dnevnik «Al Ahbar El Yom» piše, da bo Sovjetska zveza dala Arabcem letala «Mig 23», če bodo ZDA poslale Izraelu «phantome», ter izključuje možnost sovjetskega neposrednega posega v konflikt na Bliznjem vzhodu.

Nato poudarja, da vojna na Bliznjem vzhodu ni krajevnega značaja, marveč odraža ravnovesje med dvema največjima silama na svetu in dodaja: «To ravnovesje pa se ne pomeni, da se bosta dve velesili bojevali za nas. Zato odpade odgovornost za boj na nas samih, ki imamo svetovsko orožje in s katerim se moramo bojevati».

Danes se je v Kairu začel «arabski vrh», katerega se udeležujejo arabske države, ki so neposredno v boju z Izraelom, in sicer ZAR, Jordanija, Sirija ter Sudan in Irak, ki imata svoje čete v Jordaniji oziroma v Egiptu. Prvi podobni sestanek je bil lanskega septembra, v dneh libijske revolucije, ki je strmo glasila kralja Idrisa. Sedanji sestanek se vrši v težjih pogojih od prejšnjega, saj se je položaj na Bliznjem vzhodu izredno zaostрил, Izraelci pa s svojimi letalskimi napadi že globoko prodirajo na egiptovsko ozemlje.

Po včerajšnjem uspešnem napadu egiptovskih podvodnih saboterjev v izraelskem pristanišču Eilat, kjer sta bili po egiptovskih vestih potopljeni dve pomorski vojni ladji, je izraelsko letalstvo že včeraj pozno popoldne za represalijo močno bombardiralo številne kraje in vojaške postojanke v Egiptu, vzdolž Sueškega prekopa in ob ustju Nila. Kot poročajo iz Tel Aviva, so izraelska letala tudi danes zjutraj napadla postojanke egiptovske vojske ob Sueškem prekopu. Egiptovsko vojaško poveljstvo pa je v Kairu sporočilo, da so lovski bombniki danes ponovno bombardirali izraelske položaje na Sinaju in povzročili sovražniku veliko škodo.

V Libanonu se je vnovic vnela polemika med organizacijami palestinskih gverilcev in libanonskimi oblastmi. Demokratična in ljudstva fronta za osvoboditev Palestine je v Beirutu razsila letak, v katerem obtožuje libanonske oblasti, da se ne držijo spornega sestanka v Kairu s palestinskimi odpornimi organizacijami. V letaku obtožuje libanonsko oblast, da skrajno omejuje vsako delovanje palestinskih gverilcev na svojem ozemlju in da noče na ta način preprečiti vsako njihovo delovanje.

Glasilo KP Sovjetske zveze «Pravda» objavlja danes članek, v katerem izraža zaskrbljenost za izraelske letalske napade na predmestje Kaira. List ugotavlja, da se je položaj na Bliznjem vzhodu izredno poslabšal in da so za to krivi izključno Izraelci.

«Pravda» poudarja, da izraelska letala kršijo sklepe varnostnega sveta OZN o prekinjenju ognja in bombardirajo egiptovsko in jordansko ozemlje. Nato «Pravda» označuje za neosnovano washingtonsko ugotovitev, češ da je Izraelu potrebna ameriška pomoč, ker se je prelomilo «ravnovesje» oborožitve na Bliznjem vzhodu.

Tudi moskovski tednik «Za Ružem» piše, da so omenjene ameriške trditve neosnovane, češ da se sklicujejo na francosko dobavo letal Libiji. Ameriški imperialistični krogi, ugotavlja list, enično ignorirajo dejstvo, da je popolnoma nepravilno govoriti o ravnovesju med izraelskim agresorjem in arabskimi državami, ki so žrtve nenehnih oboroženih napadov Izraela.

Danes se je v Kairu začel «arabski vrh», katerega se udeležujejo arabske države, ki so neposredno v boju z Izraelom, in sicer ZAR, Jordanija, Sirija ter Sudan in Irak, ki imata svoje čete v Jordaniji oziroma v Egiptu. Prvi podobni sestanek je bil lanskega septembra, v dneh libijske revolucije, ki je strmo glasila kralja Idrisa. Sedanji sestanek se vrši v težjih pogojih od prejšnjega, saj se je položaj na Bliznjem vzhodu izredno zaostрил, Izraelci pa s svojimi letalskimi napadi že globoko prodirajo na egiptovsko ozemlje.

Bruselj: ustanovljen evropski tobačni trg

BRUSELJ, 7. — Ob zaključku zasedanja ministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti je italijanski minister za zunanje zadeve Moro izjavil, da so bila na zasedanju rešena vsa vprašanja decembrskega sporazuma o finančni ciranju kmetijske politike.

Seja, katere se je udeležilo 16 ministrov, je trajala nepretrgoma 22 ur. Največja ovira za doseg dokončnega sporazuma je bil evropski parlament, ko bo skupnost dejansko finančno avtonomna. Poleg tega pa so morali ministri prenesti tudi nekatera druga finančna vprašanja ter urediti evropskega tobačnega trga.

Seja se je zaključila zaradi trmozavosti Francije, ki je oporekala finančni neodvisnosti evropskega parlamenta. Po dolgi razpravi je Francija sprejela stališče ostalih petih članic, ki menijo, da je finančna neodvisnost evropskega parlamenta predvsem političnega pomena, čeprav se zdi, da gre za običajno tehnično vprašanje. Zato so sklenili, da je treba uveljaviti sklep, ki je bil sprejet preteklega decembra v Bruslju, da bo evropski parlament razpolagal s svojimi denarnimi sredstvi od leta 1975 dalje. Kljub temu pa so ministri sklenili, da bo stroške evropskega parlamenta določevala izvršna komisija EGS, na osnovi dohodkov skupnosti, poprečja sprememb v posameznih državah proračunih in življenjske ravni.

Ministrski svet je nato rešil nekatera stroga finančna vprašanja, ki jih je postavila in zagovarjala Italija. Toda najtrši oreh na zasedanju je bil evropski tobačni trg. Sporazum predvideva podpora v pogledu cen pri pridelovalcih, omejitve pri uvozu tobaka in v primeru krize tobačnega trga uveljavitev zaščitnih ukrepov.

Zelo važen je tudi sklep, da bodo v vseh državah uveljavili za hodnonemško obdavčevanje tobaka in izdelkov, ki sloni na enakomerni davčni obremenitvi vseh vrst tobaka in cigaret. Vse države so se obvezale, da bodo osvojile omejeni obdavčevalni sistem s 1. januarjem leta 1971, razen Italije, kjer bo novo obdavčevanje tobaka stopilo v veljavo leta 1973.

Poleg tega je bilo sklenjeno, da se odpravijo vse oblike monopola, trgovine s tobaknimi izdelki (ki veljajo dejansko samo še v Italiji in Franciji) najkasneje do 1. januarja leta 1976.

Seja vodstva KD

RIM, 7. — Izvršni odbor KD se je sestel nekaj po 17.30. Na seji je prisoten tudi predsednik vlade Rumor.

V ponedeljek se sestane vodstvo demokristjanske skupine v poslanski zbornici, ki bo razpravljalo o navodilih predsedniške skupine za razgovor s predsednikom republike o sestavi nove vlade.

POLOŽAJ V BIAFRI

Ustanovitev vojaške preiskovalne komisije

LAGOS, 7. — Tu so uradno sporočili, da je bila ustanovljena vojaška preiskovalna komisija, ki bo proučila ravnanje častnikov v službi bivšega bifaškega secesionističnega režima. Uradno sporočilo pa pravi, da komisijo sestavljajo visoki nigerijski častniki in da je bila ustanovljena z dekretom državnega poglavarja generala Gowona. Komisija se bo omejila na preiskavo in ne bo vodila nobenih vojaških voditeljev. V obveščenih krogih v Lagosu poudarjajo, da kljub temu ni izključeno, da bodo izsledke komisije pozneje lahko izkoristili za sodno preganjanje oseb, ki so sodelovale pri poskusu secesije.

RIM, 7. Minister za delo Donat Cattin je sklical za ponedeljek 9. februarja predstavnike sindikalnih organizacij in ENEL, da preuče spor glede obnovitve delovne pogodbe.

Razstava rimske kulture v Romuniji

RIM, 7. — Minister za šolstvo Ferrari Agnardi je danes otvoril razstavo «Rimska kultura v Romuniji», ki so jo priredili v razstavni palači ministrstva v sodelovanju z rimsko občino in v okviru italijansko-romunske kulturne pogodbe. Gre za eno izmed najpomembnejših razstav, ki so bile v zadnjih letih v Rimu, saj obsega okrog tisoč eksponatov izrednega interesa, ki so jih pripeljali iz 23 romunskih muzejev.

Represija je protiustavna

Po vsej Italiji so se v petek ob zaključku vsake izmene vršile dveurne stavke, ki so jih vsedržavna vodstva CGIL, CISL in UIL proglasila na zahtevo pokrajinskih in krajevnih sindikalnih organizacij, da bi protestirale proti vaju preganjanja delavcev, ki so se v okviru borb za obnovo kolektivnih delovnih pogojev odločno in pravično borili za doseg svojega cilja. Z večeršnjimi stavkami so sindikalna vodstva hoteli dati podporo številnim delavskim kategorijam, da bi jih ustrahovalo silo »miru in reda« in ovrzlo v borbi za prav tako uspešen zaključek pravične borbe, kakršnega so dosegli milijoni delavcev predvsem proti koncu lanskega leta.

Po vsakem delavskem boju za mezdne in normative zahtevke je država nastopila proti delavcem, ki so se v tem boju odločneje obnašali kot prej ter bili dejansko nosilci boja za izboljšanje delovnih razmer.

Toda tako množične preganjanja, kakršnega smo bili priča po letošnji »vroči jeseni«, italijanski delovni ljudje se niso doživeli. Država se je z vso silo vrgla nanje, da bi zaščitila koristi delodajalskega razreda, ki bi od njih dosegel samo v mezdah, ampak tudi v družbenem pogledu s pravico zborovanja v tovarnah, soddolžnosti in delovnih odnosih itd. Priče smo protivalu nazadnjaških grogov, ki bodo na različne načine in tudi ob pomoči državnih organov skušali spet obnoviti odnose in razmerje sil, kakršno je vladalo pred lanskim jesenjo.

Začelo se je pravzaprav zelo neopazno. Prve oblike pritiska so občutili delavci, ki so se po novoletnih počitnicah preživeli v Italiji odpravljali na delo v inozemstvo. Niso jim dovolili izstopa iz države. Ovirali so ga tudi delavskim družinam, ki so se bile namenile v inozemstvo na božične in novoletne počitnice. Kaj se je dogodilo med tem časom?

Policijske in karabinjerske sile, delodajalci in posamezniki so prijavili sodnim oblastem ljudi, ki naj bi prekršili člene od 269 do 274, pa člene 303 in 656 fašističnega kazenskega zakonika, ki govorijo o vdoru v stanovanja, zasedbi podjetja, osebnih poškodbah in podobno.

Okoli 9.900 oseb iz vseh italijanskih dežel je bilo na takšen način prijavljenih v zadnjem razdobju, ki obsega »vročo jesen« in pa dogodke v Avoli in Battipagii, se pravi na jugu, kjer se je val nezadovoljstva in stavk kmetičkih delavcev začel veliko poprej kot na severu. Med kovinarji je bilo 1.768 prijav, med dinarji 1.474, kemičnimi delavci 538. Za rimlivo je, da so prijavili 1.054 mestnih strahotnikov in 1.235 u službenecv krajevnih ustanov, ki so sodelovali v dveh dvo-dnevnikih stavkah v novembru 1969. Mestne redarje so prijavili v utemeljitvi, da so sestavni del javne varnosti in sodne policije ter se zato ne smejo izogniti storitvam v korist javnosti, bolnišnične osebe pa so spoznali za krivce, ker ni nudilo pomoči ljudem, ki si sami ne morejo pomagati.

Razmeroma visok odstotek prijav na jugu, zlasti med dinarji, govori o tem, da živi in dela ta kategorija pretežno v Apuliji in na Siciliji, kjer so mezdne razmere skrajno slabe. V teh krajih, ki so majhni po številu prebivalstva in zemljepisni razsežnosti, so prebivalci postavili številne cestne pregrade, da bi podprli svoje zahteve. Budno oko in pravica vsakega državljanca, da izvrši prijava, je imelo za posledico, da je bilo v Apuliji prijavljenih okoli 25 odstotkov, na Siciliji pa okoli 20 odstotkov vseh dinarjev.

V ta okvir sodi tudi prijava nekaj desetih kovinarjev iz Trstja, ki so lanskega leta za sedli županstvo v Trstju, prijava uslužbenecv in zdravnikov ENPAS iz Gorice, ki so sodelovali v vsedržavnih stavkah, ter prijava kmetovalcev iz Vile, ki so protestirali proti avtomobilski cesti.

Ko so vsedržavna vodstva zbrala podatke o represiji, so odšla protestirat k predsedniku Rumorju ter so o dogajanju seznanila ministra za delo Donat Cattina. Notranji minister Restivo je moral v bistvu priznati točnost podatkov. Sindikati so zahtevali prenehanje preganjanja, vendar brez uspeha. Petkova stavka je zato zahtevala, da se odpravijo fašistični zakoni in se prizna veljavnost členov 39 in 40 ustave, po katerih je sindikalna organizacija svobodna, njej ni mo-

goče vsiliti nikakršne obveze sindikati imajo pravico oklicati stavke, v okviru obstoječih zakonov. Kakor sta ustavni določili jasni, tako ju je še vedno mogoče obiti na podlagi fašističnih zakonodaj, ki je bila sprejeta, v okviru posebnega sodišča za zaščito države.

V demokratičnem razvoju, kakršnega nahajamo pri nas, v Italiji, postaja skrajni čas, da odstranimo zakonske anahronizme tudi na področju sindikalnega udejstvovanja, da ne bo kateri si bode državljan na podlagi fašističnega zakona preganjal delavca, medtem ko imajo delavci v ostalih zahodnih državah v tem pogledu urejeno zakonodajo.

Kako je na primer mogoče preganjanje delavce, ki so zborovali v tovarni, zaradi »zasedbe tuje nepremičnine«, ko pa so delavci med zadnjimi boji dosegli pravico zborovanja v podjetjih. Družbenemu napredku, ki je bil dosežen v zadnjem razdobju, mora slediti tudi sprememba kazenskega zakonika. Če tega ne bo, potem bo to ponoven dokaz pritiska konservativnih sil, da bi ne izpuštile iz svojih rok vodilnih položajev in hočejo imeti delavca samo za to, da ga izkoristijo in se bogatijo z delom njegovih rok.

V večeršnje uspele stavke proti »represiji« potrjuje voljo sindikatov, da dosežejo izpolnitev členov 39 in 40 ustave ter pravilno zakonsko ureditev sindikalnega delovanja.

VEŠOLJSKI BOJ MED ZDA IN SOVJETSKO ZVEZO

Angleški strokovnjak potrjuje obstoje protisatelitskih sond

Do sedaj so v ZDA izstrelili 300 tajnih vojaških satelitov, v Sovjetski zvezi pa 200

LONDON, 7. — Angleški profesor Geoffrey Perry, ki se ukvarja z znanstvenimi preučitvami na področju vesoljskega letalstva, je izjavil, da so vesoljske sile, ki jih je ZDA izstrelila, objavljene v ameriških tiskih glede obstoja sovjetskih satelitov, ki so v stanju, da zasledijo druge sate lite in da jih uničijo v vesolju, popolnoma utemeljene.

Profesor Perry je izjavil, da je bil prav on eden od prvih nevoj-skih opazovalcev, ki so že pred enim letom odkrili obstoj takih satelitov. Na nekem televizijskem intervjuju je izjavil, da je neki sovjetski »Kozmos« že pred enim letom uničil v vesolju neki drugi satelit iste vrste. Sovjetski znanstveniki so opravili to pobudo, da bi dokazali Američanom, da so vesoljske sile, ki jih je ZDA izstrelila, popolnoma utemeljene.

Glasnik ministrstva za obrambo, katerega so vprašali za mnenje o Perryjevih izjavah, je rekel da te trditve ne more komentirati te vesti. Angleški profesor je znan v ameriških vesoljskih krogih kot po-memben znanstvenik, ki se že dalj časa ukvarja z vesoljskimi poletji.

V svojem intervjuju je Perry še izjavil, da je utemeljene domneve, da ima polovica sovjetskega vesoljskega programa vojaške namene. Vendar pa je dejal, da ne obstaja nikakršna nevarnost za ameriške sate lite, tipa »Spy in the Sky« (»vohuni na nebu«). Angleški solnik je še pristavil, da stalno spremlja po-lete teh ameriških satelitov.

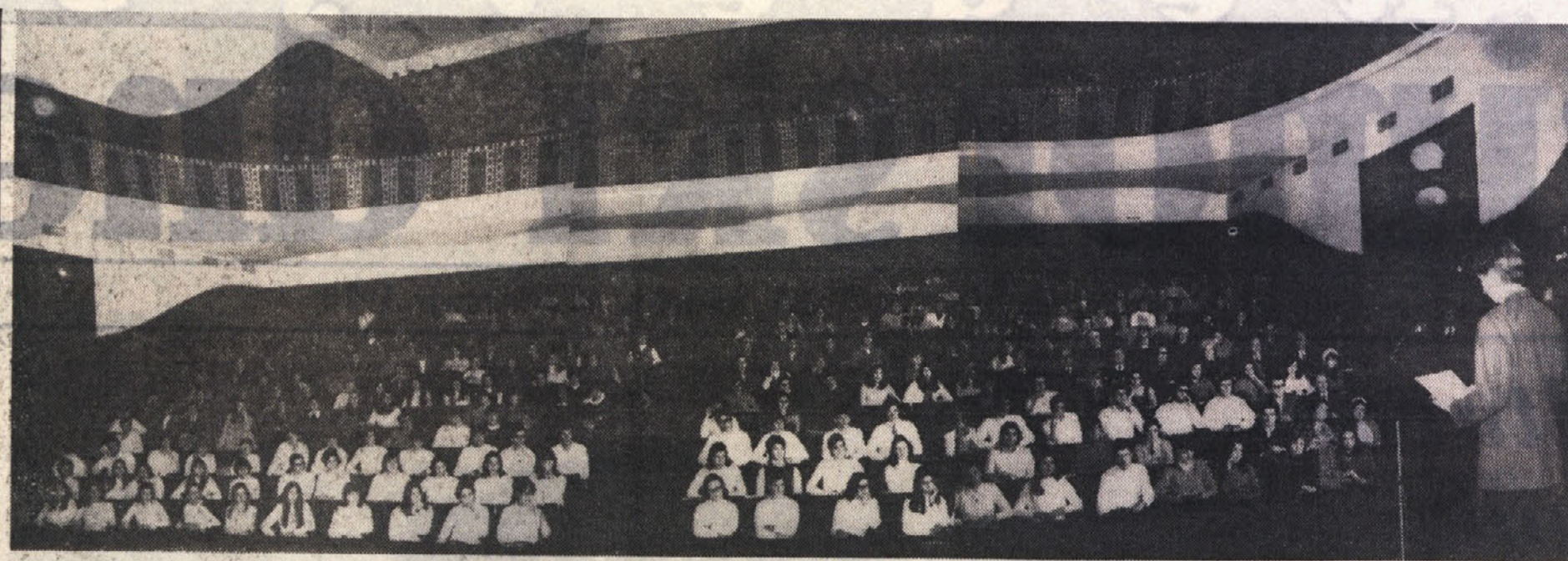
Iz Washingtona poročajo, da v ameriških krogih niso zaskrbljeni zaradi poskusov, ki jih je Sovjetska zveza opravila v oktobru 1968 z dvema satelitoma, ki sta namenjena za borbo proti satelitom.

Po ameriških vesteh gre za sate lite »Kozmos 248« in »Kozmos 252«, ki sta bila izstreljena v prvi polovici oktobra oziroma novembra predani. Njuna naloga je bila ba-je, da zasledujeta »Kozmos 248«, ki je bil izstreljen ma o prej. Zdi se, da sta se oba satelita, katerima je bila poverjena naloga za borbo proti satelitom, srečala s »Kozmo-som 248«. Takoj nato sta se oddalji-la od njega in kmalu nato sta eks-plodirala v vesolju. Domnevajo, da se je to zgodilo ali na radijsko po-velje z Zemlje, ali pa na avtomati-ski način. Vesoljsko središče v God-dardu pravi celo, da se je vsak od teh dveh satelitov razbil na kakih 70 kosov.

V ameriških dobro informiranih krogih pravijo, da ne odgovarja resnici vest ameriškega časopisa, da je »Kozmos 248« povzročil eks-plodijo ostalih dveh satelitov. Ta dva sta eksplodirala sama od sebe, medtem ko je bil »248« nekakšno terča. »Kozmos 248« kroži še vedno po začrtanem tiru okoli Zemlje.

V angleških krogih pripominjajo še, da je predsednik Johnson že pred leti izjavil, da ZDA lahko iz-strelijo protisatelitske sonde. Te vesoljske rakete pa imajo omejen radij, in sicer le kakih 240 km. V nekaterih krogih pa menijo, da so danes ZDA v stanju da v primeru potrebe zelo hitro napredujejo na področju izgradnje satelitov, kate-rim bi bila poverjena naloga bor-be proti drugim vesoljskim umet-nim telesom.

V dobro obveščenih krogih pra-

Z večeršnje Prešernove proslave slovenskih višjih srednjih šol v dvorani Kulturnega doma

«ZRAČNO GUSARSTVO» V ČILU

Preoblečena agenta ubila enega »gusarja« in ranila drugega na letališču v Santiagu

Oba mladeniča stara 19 in 20 let sta bila študenta čilske univerze - Med streljanjem ranjeni trije agenti in stevardesa

SANTIAGO DE CILE, 7. — «Zračni gusarji» so zopet poskusili preusmeriti letalo. Tokrat se je zgodilo pred Santiagom de Cile, ko sta dva oborožena moška ukazala pilotu letala vrste »Caravelle«, letalske družbe iz Čila »Lan - Chile«, da leti na Kubo.

Pred tem je seveda moral pilot v Santiagu, da se preskrbi z gorivom. V Santiagu pa sta se dva policijska agenta, preoblečena v mehanika pri-

tihovala v letalo in začela streljati na »gusarja«. Pri tem sta enega ubila, drugega pa ranila. Ranjena sta bila tudi dva agenta, in poli-cist, ki jima je prišel na pomoč. Hujše je bila ranjena tudi stevar-desa, ki so jo prepeljali v bolnišni-co.

«Gusarja», 19-letni Pedro Lenin Valenzuela in 20-letni Oscar Mar-celo Velasquez, obadva študenta z univerze v Čilu, sta ukazala pilotu,

naj let preusmeri na Kubo, ko je bilo letalo nad krajem Temuco, ki je po zračni poti oddaljen 750 ki-lometrov od Santiaga. Potniki so povedali, da sta imela mladeniča poleg pištol, pri sebi tudi dinamit. Letalo je pristalo v čilskem glavnem mestu, da bu napolnilo tanke z go-rivom; v njem je bilo 53 potnikov, med njimi šest otrok in šest članov posadke.

Medtem ko so napolnjevali tan-ke, sta gusarja dovolila, da matere z otroki izstopijo, tedaj pa sta prišla v letalo dva agenta, preoblečena v mehanika, pod pretezo, da morata pregledati akumulatore. V trenutku, ko so ženske z otroki izstopile, sta agenta začela streljati na »gusarja«.

Potniki so se skrili pod sedeze, zunaj so prisotni slišali iz notranjo-sti letala krike, potem pa je naen-krat zavladala tišina. Valenzuelo je krogla zadela v srce in je umrl med prenosom v bolnišnico, Vasque-za so ranili v nogo, stevardesi pa je krogla prestrelila arterijo in leži se-daj hudo ranjena v bolnišnici.

To je že četrty primer preusme-ritve v zadnjih treh mesecih za družbo »Lan«. 12. novembra je pet oboroženih moških preusmerilo le-talo s 60 potniki na Kubo, ko je letelo proti Santiagu. Istega dne sta dva mladeniča iz Čila preusmerila letalo z 62 potniki prav tako na Ku-beto.

Ukazala mu je:

«Posili dekle,
sicer te ustrelim!»

SANTA ROSA, 7. — V Santi Rosi v Kaliforniji so sodniki mo-rali razvozlati dokaj zapleten pri-mer. Ob zaključku pa so obtožili posilstva 18-letne Rose Marie Ruiz 42-letno Dorothy Hernandez in po-jutnila, da se ženska sploh ni do-taknila dekleta.

Zadeva ni tako skrivnostna, kot bi se moglo v prvem trenutku zde-ti. Dorothy Hernandez je namreč prisilila z orožjem svojega moža, da je dekle šestkrat posilil v petih dneh. Za tem se je začela sodna obravnava, na kateri je Anthony Hernandez zatrjeval, da je hotelo imeti dekle spolne odnose z njim, že-na pa je trdila, da ni o tem ničesar vedela, dekle pa, da jo je Her-nandez posilil na ženin ukaz. Sod-niki so končno izvedeli, da sta za-kanca, ki sta sadjarja, srečala de-kle avgusta meseca in jo povabi-la, naj jima pomaga nabirati slive. Trojica je nato nekaj časa živela skupaj. Nenadoma je žena iz nezna-nega razloga šestkrat s pištolo pri-silila, da je posilil dekle.

Sodniki se niso dolžili datuma sodne obravnave proti Dorothy Her-nandez, medtem pa so že oprostili njenega moža vsake krivde. To je prvič, da so sodniki obtožili žensko posilstva.

Zamenjal je karabinjerjevo uho za pepelnik

AOSTA, 7. — V četrtek zvečer je 27-letni delavec Dorino Gerard bil v nekem baru v Cogneju, v veselju družbi, je spil nekaj kozarčkov čez mero in baje začel motiti druge goste.

Lastnik je ukrepal kot se mu je najbolj zdelo in poklical karabinjer-je, da bi Gerarda pomirili. Ko je mladenič zagledal moža v uniformi se mu je v glavi porodila misel, da se jih mora orestiti, zdelo se mu je, da bo to najprimernejše iz-vrši s tem, da ugasne svojo ciga-reto v karabinjerskem ušesu.

Sodniki so ga obsodili na štiri mesece zapor, ker pa ni bil prej nikoli zaprt, so ga izpustili pogoj-no na svobodo.

Še en umor v Angliji

LONDON, 7. — Včeraj pozno zve-čer je skupina mimoidočih odkrila pri cesti, ki povezuje Banbury s Coventryjem truplo mlade ženske. Policija je ugotovila, da so jo ne-znanci zadušili z oranžno ruto, ki jo je ženska še vedno imela tesno za-vezano okoli vratu.

Ženska je bila stara od 18 do 25 let, imela je dolge lase kostanje-ve barve in temne oči, imela je na sebi ob času odkritja trupla le volneno majico oranžne barve in bele nogavice.

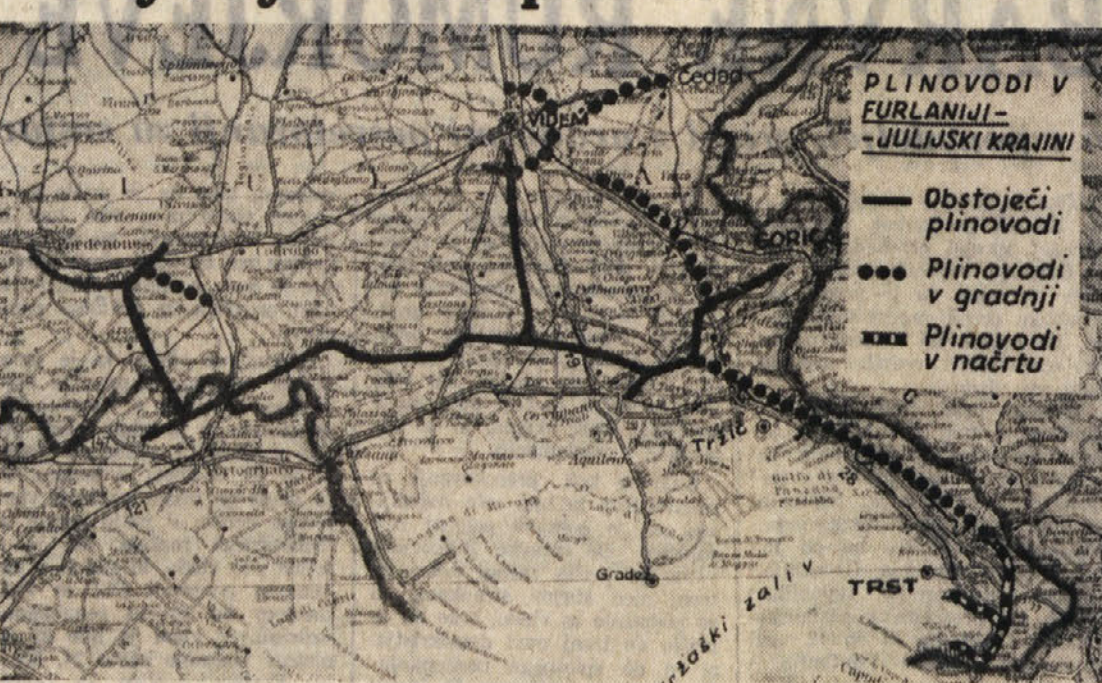
Zaradi prask, ki so jih odkrili na njenih nogah domnevajo, da so jo neznanci vrgli na cesto iz drve-čega avtomobila. Policija meni, da so žensko umorili v bližini kraja, kjer je ležalo njeno truplo, med 7. in deseto uro zvečer.

štirje dnevi za oblačila XXX samia

13. - 16. februarja
1970 - Turin

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

Do junija 1970 prvi metan v Trstu

Plinovod ENI se naglo bliža Trstu, kamor bo predvidoma došel še v prvi polovici letošnjega leta. Za podaljšanje metanovoda iz Mester proti naši deželi so začeli pripravljati načrte v letu 1966, s polaga-njem cevi v zemljo pa naslednje leto. Do konca leta 1967 je plinovod dosegel Videm, tehniki pa so za-čeli polagati v zemljo tudi odcep proti Pordenonu, kamor je cevovod prispel poletu 1968. V prvi polovici lanskega leta je začel obratovati tudi metanovod na odseku med Vid-mom in Gorico. ENI je v letu 1969 dobavila potrošnikom v naši deželi 2.500.000 kub. m. plina, lani pa so dobave dosegle 24 milijonov kub. metrov.

Sedaj se, kakor rečeno, nade-ljujejo dela na trasi proti Trstu, kjer bomo dobili prvi metan v prvi

polovici 1970. Letos bodo podaljšali plinovod iz Trsta do Čedad, Buttrina in San Viti do Tilmentu ter speljali manjše odcepe v številne bližnje industrijske obrate.

Z ENI je doslej sklenilo pogodbo za dobavo zemeljskega plina več javnih uprav in podjetij iz tržaške, gorisrke, videmske in pordenonske pokrajine. V Trstu sta sklenili takš-no pogodbo tovarna Grandi Motori in občinska uprava, v Gorici občin-ska uprava, v videmski pokrajini občinska uprava ter podjetja For-mace R.D.B., družba SAFAL, pivo-varna Moretti, družba F.lli Berto li, občinska uprava v Rivignanu in podjetje Romanello iz Camporomi-da, v pordenonski pokrajini pa to-varna Zanussi, (obrat v Pordeno-nu in Zanussi Rex v Porcici), podjet-je ILCAS v Fiume Venetu, pod-

jetje Savio v Pordenonu ter indu-strija Ceramica Scala v Zoppoli. E. F.

Stavka uslužbenecv mestnih prevoznov

Tudi včeraj so uslužbenecv mest-nega prevoznega podjetja Acetat stavkali. Stavka je trajala štiri ure od 10. do 14. Ves ta čas niso vozili avtobusi, tramvaji in filobusi v me-stu, prav tako pa ni vozil openski tramvaj. Stavkali so tudi uslužben-ci milskega mestnega prevoznega podjetja ACNA, tako da niso vozili avtobusi iz Trsta v Milje in nazaj ter iz Milje v razne zaselke miljske občine. Uslužbenecv že dolgo stavka-jo z zahtevu po obnovitvi delovne pogodbe in preureditvi prevozne službe sploh.

SEJA DEŽELNE SVETOVALSKE SKUPINE KPI

Zahteva po bolj učinkovitem zakonodajnem delovanju sveta

Komunistični svetovalci bodo predložili vrsto zakonskih ukrepov in med njimi ukrep v podporo slovenski manjšini

Skupina komunističnih deželnih svetovalcev sporoča, da se je se-stala 5. t. m. in proučila deželni politični položaj. Pri tem je ugo-tovila, da sredinsko - levi večini, v kateri so se že pojavila nasprou-tujoča si stališča ob razpravi o proračunu za leto 1970, ni uspelo odpravi notranjih razpok in nesoglasij, marveč da so se zaostri-la ter da deželni odbor odprito ma-nevira, da ne bi predložil deželne-mu svetu že napovedanih zakon-skih ukrepov. Deželni odbor nam-reče, da bi se njegov položaj še bolj omajal z razpravami v de-želnem svetu o važnih in neodlož-ljivih vprašanjih.

Komunistična skupina poudarja resnost takšnega stališča, ki krni ugled deželne ustanove in avtono-mije ter je hkrati v nasprotju s potrebami prebivalstva in delavcev, ki so med svojimi boji postavili de-žel jasne zahteve. Zato je »komu-nistična skupina sklenila, da bo na-sprovala nameram odbora in po-verila svetovalcem, ki so v raznih komisijah nalogo, naj nadaljujejo razpravo o zakonskem osnutku KPI in PSIUP za ovrednotenje avtono-mije v odnosu do zakonov, ki jih bo predložil deželni odbor na po-dlagi zakonodajne pobude komu-nistov, ter o zakonskem osnutku o krajevnih zdravstvenih enotah. Hkrati bo zahtevala, da se v deželnem svetu pihiti z razpravo o tizeče-nju socialnega zavarovanja kmetov

in obrtnikov ter o ustanovitvi kon-zulte in o drugih ukrepih v prid izseljencem.

Članom skupine so poverili na-tak, da predložijo naslednje za-konske predloge:

1. Krožni sklad za prispevke v kapitalu občinam za neposredno upravljanje naprav za dobavo ze-meljskega plina za domačo in in-dustrijsko uporabo.
2. Deželni poseg na torišče pre-voznitva.
3. Ukrepi v podporo slovenski manjšini.
4. Ustanovitev deželne ustanove za razvoj industrije.
5. Norme za demokratičen razvoj gorskega gospodarstva.
6. Vrnitev Delavskih zadrug nji-hovim članom.

Komunistična skupina je nadalje sklenila, da bo sklicala deželno za-sedanje o vprašanjih urbanistike in stanovanj, da bi prišlo do predlož-it-ve zakonskega predloga in do po-dpisovanja ljudske peticije, s katero naj bi obveljale deželo, da se loti reševanja vprašanj stanovanj in ko-ektivnih storitev služb, kar naj služi za opredelitev urbanistične po-litike.

Delo deželnih komisij

Peta deželna komisija, ki se je sestala pod predsedstvom svetoval-

**Hude posledice
padca v stanovanju**

Na nevrokirurškem oddelku v včeraj popoldne sprejeli 88-let-nega Spermato Bertto Cosenovo iz Torrebianca 14. Sosedje so obve-stili agente, ki so se odpravili v no-vo stanovanje skupaj z osebo, ki Rdečega križa in gasilci. Vrti se v stanovanju in našli na tleh m-ladega človeka, ki je bil mrt. V za-vestno žensko. Odpejali so jo v splošno bolnišnico, kjer so ugotovi-li, da se je pri padcu močno na-rnila v glavo. Prognoza je strašna.

TRIESTE AUSTRO - UNGARSKO
Tradicionalne tržaške korzove
STEREO

Godbo vodi MIHAEL GUNZ

Andemo a Servola
La società dei celibi
La marcia dei porchi
Ti col mus, mi col tram
De Trieste fino a Zara
Se le guardie no vol che canten
Le galine, tute mate
In zavate, capel de pala
Ciribiribin
La mula rossa
Come la marcia ben
La banda la vien
Molighe' fil, che 'lsvoll
El tran de Opèina
Teresa
No go le clave del porton
Alte Kameraden (C. Teike)

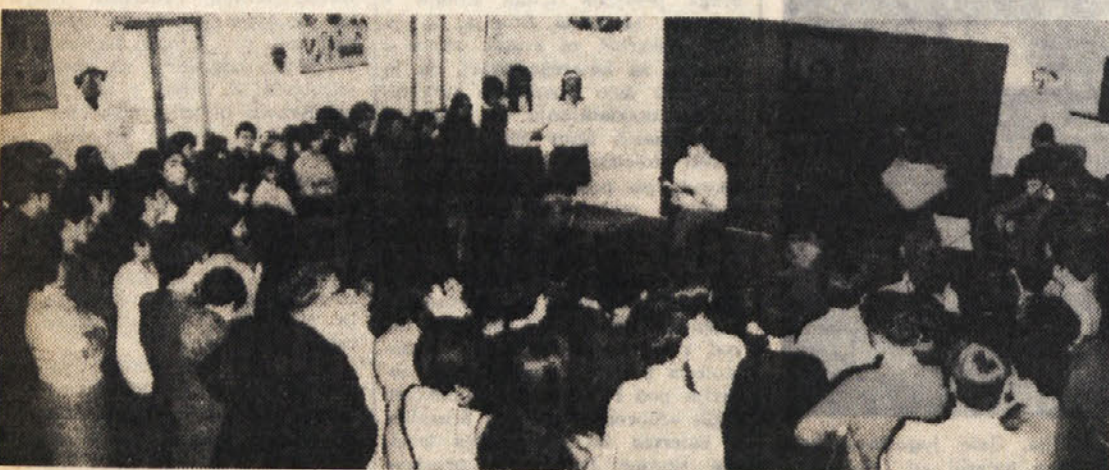
Tržaški dnevnik

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7,2, najnižja 5,1, ob 18. uri 7 stop., zračni tlak 1013,4, rahlo raste, veter 3 km/h jugovzhodni, vlaga 90 odst., nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 8,8 stopinje.

OSREDNJA ŠOLSKA PROSLAVA V KULTURNEM DOMU

Tudi slovenska šolska mladina se je poklonila velikemu Prešernu

Na proslavi so sodelovali tudi člani SG in šolski pevski zbor, o pomenu Prešerna pa je govoril dijak Marij Čuk - Proslavi na srednji šoli «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu in v Dijaškem domu

Med Prešernovo proslavo na nižji srednji šoli «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu

Včeraj popoldne ob 11. uri je bila v Kulturnem domu Prešernova proslava, ki so jo priredile slovenske višje srednje šole. Tržaški tehnični zavod «Ziga Zois», znanstveni in klasični licej «France Prešeren» ter učiteljske «A. Slomšek».

Dijaki so do kraja zasedli dvorano, stivali pa so bili med njimi tudi ravnatelji in učitelji. Proslave se je udeležili tudi svetovalci za slovenske šole prof. Stane Mihelič.

Spored je začel licejski mešani zbor, ki je pod vodstvom prof. Matola, nakar je spregovoril o Prešernovem liku in o pomenu Prešerna govenec IV. razreda učiteljske Marij Čuk. V svojem govoru je predvsem razvil misel o Prešernovem duhu, ki naj duži vse Slovence.

Sledile so recitacije, ki so jih podali člani Slovenskega gledališča: Zlata Rodoskova, Stane Raztresen, Joško Lukes, Lili Nakrstova Lidi, ja Kozlovski in Pavel Strani. Prežetni del recitacij je zajemal Prešernove pesmi, napisane v nemščini in v Znanstvenem prevodu.

Proslavo je zaključil licejski mešani zbor z «Zdravljico».

Slovenski kulturni praznik sta včeraj počastili tudi srednji šoli «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu z lepo izbranim sporedom. Po priručnih uvodnih besedah ravnateljskega zavoda je Vere Bedenko, je o Prešernu spregovorila ga. Maja Korovec, ki je v izvirni, a učenecem povsem dostopni obliki, podala Prešernovo pesniško podobo. Osrednji del proslave je bila podelitev Prešernove nagrade, ki se je ustanovila letos prvič in se bo od sedlej podeljevala vsako leto. Za najboljši spis: «Kaj bi povedala tujcu o Prešernu» je dobila učenka prvega razreda Telesna Zoln Slobinjakovi knjigi Prešerna.

Posamezni učenci so med drugim prebrali pesem «V spomin Andreju Smoletu» in «Vrbi» v angleščini v prevodu Lavrina in Matthiewsa ter Vrbi v italijanski in v prevodu U. Urbanija; z deklaracijami so sodelovali tudi učenci 5. razreda osnovne šole pri Sv. Jakobu. Ves spored, tako deklaracije kakor pesniško in glasbene točke, so bile kar dovršene. Proslavo je zaključila ob čutno zapeta Zdravljica.

Podobne Prešernove proslave so bile tudi na drugih slovenskih šolah in v njegovih spominih. Z njimi se je slovenska učna in mladinska doslej poklonila velikemu Prešernu in počastila slovenski kulturni praznik.

Prešernovo proslavo pa so imeli tudi v slovenskem Dijaškem domu v petek zvečer.

Po kratkih besedah o Francetu Prešernu, ki jih je podala gojenka Loredara Sosti, je orisal pesnikov lik in njegov pomen gojenka Marij Čuk, maturant slovenskega učiteljskega v Trstu. Nato so se zvrstile deklaracije in recitacije Prešernovih pesmi: Vrbi, Kan?, Orglar, Ape! in čevljar, 8. in 9. sonet iz Sonetnega venca. Povodni mož, Strunam in Dohtar. Vse pesmi so

V LEPEM SONČNEM DNEVU

Velika množica ljudi z vseh strani na IV. Kraškem pustu na Opčinah

Veliko pozornost so vzbujali kurenti iz Ptuja - Nagrajeni vozovi s Kontovela, iz Trebč, Zgonika in Repna

Lepo sončno vreme in «Kraški pust» sta včeraj popoldne zvrstila na Opčine vse polno ljudi iz mesta, s Krasa in iz Brega, s tostran in z onstran meje. Promet po glavni cesti je bil ustavljen in preusmerjen v druge smeri. Nikjer ni bilo več prostora za parkiranje, pločniki natanjno ravnateljske gledalce. Prirediteljem in vsem sodelovalcem gre tudi tole priznanje in pohvala. Kralj Pust, IV. in kraljica (Milan in Stefanija iz Repna) sta lahko zadovoljna. Tudi tokrat sta prišla do izraza humor, fantazija in kritični del naših ljudi, ki so s svojimi vozovi vzbujali smeh in plaskanje občinstva. Sodelovali so razne vase, dezerirale so nekatere, kot gostje je pa so nastopili tudi Sežana, Liplica in skupina kurentov iz Ptuja, ki so vzbujali največjo pozornost. Skupaj z ocenjevalno komisijo sta

bila na tribuni tudi tržaški podžupan Lucio Lanza in deželni svetovalec Dušan Lovriha.

Ocenjevalna komisija ni imela lahkega dela pri določanju točk. Tako si delita «ex aequo» prvo na grado Kontovel z vozom «Branjeve» Rusi mist 1900 in v Trebč z vozom «Naš paket in usere Paket», drugo nagrado je dobil Zgonik s svojim «Paketom», tretje pa Repen z vozom «Grandi Motori». Omeniti moramo voz iz Sežane «Dobri stari čas», ki je pa nastopal izven konkurence. Brhko dekle je izročilo tržaškemu podžupanu lepo darilo, okrog vratu mu je obesilo venec klobas, fant pa mu je izročil mali sodček kraškega terana.

Igrale so železničarska godba iz Divače, godba iz Trebč, mladinska godba iz Kriza in godba iz Brega,

Zaradi pomanjkanja prostora lahko samo omenimo še druge vozove. Openci so imeli dva vozova «Konjuna družba» in «Kraška občeta», Kriz je prikazal «Kraško občeta», Padriče «Regulacijski nadrt», Repnič pa je poslal «Dirkalni avto». Na Brdini je bilo kranje, izvoljen kralj je pozval svoje podložnike, naj se veselo zabavajo, kurent pa se je elepo zabavali za topel, priredjen sprejem in vsem zazelel zdravje in veselje v teh pustnih dneh. Zvečer je bil v prostornem domu pustni ples. Nekateri vozovi, ki smo jih videli na Opčinah bodo tudi v sprevodu alegoričnih vozov v torek popoldne po tržaških mestnih ulicah v Škedenju.

V Škedenju bo danes ob 15.30 sprevod mask, v Miljah pa se bo ob 14.30 začel velik sprevod alegoričnih vozov.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM

Cetrtja premiera sezone 1969-70

IGNAZIO SILONE

PRIGODA UBOGEGA KRISTJANA

Prvič v slovenščini

Prevajalec: Mirko Mahnič
Scenograf: Sveta Jovanović
Kostumograf: Aletka Bartlova
Režiser: ANDREJ HIENG

V soboto, 14. februarja ob 21. uri (ABONMA PREMIERSKI)
V nedeljo, 15. februarja ob 16. uri (ABONMA RED B - nedeljski popoldanski)
V sredo, 18. februarja ob 20. uri (ABONMA MLADINSKI v sredo)
V četrtek, 19. februarja ob 20. uri (ABONMA MLADINSKI - v četrtek)
V soboto, 21. februarja ob 20.30 (ABONMA RED A)
V nedeljo, 22. februarja ob 16. uri (ABONMA OKOLISKI)

Prodaja vstopnic ob delavskih od 12. do 14. ure in eno uro pred pričetkom predstav pri blazajni Kulturnega doma, ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav, rezervacije po tel. 734265.

JAKA STOKA

MOČ UNIFORME

burka s petjem v treh dejanjih

V torek, 17. februarja ob 20.30 v kinodvorani v Škedenju

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča se danes nadaljuje prodaja vstopnic za 3. predstav baleta «Le combat» Raffella de Banfielda in opere «Salomè» Richarda Straussa za dnevni red v vseh prostori, ki bo danes, ob 16. uri.

Balet «Le combat» dirigira Ernesto Gordini in režira Dimitrije Parlić, opero «Salomè» pa dirigira Wolfgang Reinert v režiji Renate Ebermann.

POLITEAMA ROSSETTI

Berlitoava in Greedyeva komedija «Parni konj» z Lauretto Masiero in Aldom Giffrejo je na sporedu še danes ob 16.30. Abonenti na sezono Teatra Stabile imajo znten popust.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 7. februarja 1970 se je v Trstu rodil 7 otrok, umrlo pa je 18 oseb. UMRLI SO: 66-letna Caterina Fuzzi por. Vianello, 66-letni Paolo Micheluzzi, 8 dni stari Stefano Sansone, 61-letni Francesco Cresti, 21-letna Virginia Dell'Agnolo, 83-letna Maria Nigris vd. Millo, 66-letni Renato Fornasari, 67-letni Emilio Cornik, 83-letna Antonia Kroat vd. Gregori, 77-letna Margherita Schellander vd. Stranski, 30-letna Mirella Torrisi por. Rovere, 75-letna Cesira Goruppi vd. Cossi, 69-letna Rosa Kermac vd. Bacci, 59-letni Bruno Sarca, 79-letna Emma Spetich vd. Rondini, 72-letni Antonio Boelch, 83-letni Ferruccio Apollonio, 74-letna Marcolina Muran por. Ongaro.

OKLIC: Karabinjer Francesco Gianfreda in gospodinja Lodovina Trenta, uradnik Bruno Piccinetti in gospodinja Liliana Francolla, instalatorka Darko Furlan in prodajalka Clara Urzan, univ. študent Diego Fayerne in zdravnik dr. Licia Mauri, trgovski potnik Giuseppe Paparella in gospodinja Elvi Torrisi, gasilec uradnik De Marinis in uradnica Adriana Beccari, delavke Lucia Perenti in vzgojiteljica Lida Montanari, tečaj Giovanni Romano in frizerka Giorgia Breberic, električar Claudio Degrassi in uradnica Marina Stockler, uradnik Lorenzo de Gosetti in uradnica dr. Silvia Maroni, upokojenec dr. Silvio Pagani in gospodinja Carla Scaramello, uradnik Gianfranco Novacco in študentka Livia de Battisti, natakari Nicolò Fatutta in gospodinja Sonja Bogdanic, kemik dr. Giancarlo Capaccio in univ. študentka Lucia di Bral, nabrtovalec Olivio Glouze in predicec Laura Protti, uradnik Licerio Degrassi in uradnica Gianna Simsi, soferisti in konstruktor Giovanni Battista Molinari in prodajalka Liviana Sonz, trg. pomočnik Claudio Glessi in prodajalka Laura Ruzzier, čevlar Bruno Biasoli, tekstilna risarica Radmila Stojanovic, radiotehnik Mario Voltošini in prodajalka Carla Ceretto, študent Mario De Fanis in Germana Gabri, trgovski potnik Paolo Satti in delavka Emilia Torchetti, arhitekt Piero Brindoli in gospodinja dr. Laura Camilleri, električar Sergio Cuffreda in prodajalka Dora Scheller, uradnik Giuseppe Campanile in uradnica Bruna de Domazetovitch, cestni stražnik Vittorio Vattovani in kartotekničarka Slavica Triplice, podčastnik javne varnosti Adolfo Ossi in gospodinja Lia Guimini, mehanik Giuseppe Perro in gospodinja Regina Maria Fuchs.

Obvestilo udeležencem tečaja srbohrvaščine

RAVNATELJSTVO DRŽAVNEGA TRGOVSKEGA TEHNIČNEGA ZAVODA «ZIGA ZOIS» V TRSTU
Strada di Guardiola 13/1
obvešča vse, ki so se vpisali v tečaj srbohrvaščine, da bo otvoritev in začetak v petek, 13. februarja ob 19. uri.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

All'Esquilapio, Ul. Roma 15, INAM, Al. Cammello, Drev. XX, Settembre 4, Alia Maddalena, Ul. Siero 43, Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Pietro 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Piz. Zucignola, Korzo Italija 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

LOTERIJA

BARI	9	68	29	5	7
CAGLIARI	17	58	77	11	49
FIRENCE	44	11	60	68	32
GENOVA	40	23	37	13	71
MILAN	12	50	28	11	47
NEAPELI	38	72	87	9	36
PALERMO	39	59	89	35	12
RIM	17	46	76	41	23
TURIN	7	64	77	26	51
BENETKE	60	5	47	74	33

ENALOTTO

1 1 X - X 1 X - X 1 1 X 2 X

Slovensko prosvetno društvo TABOR - OPČINE

priredi

PREŠERNOVO PROSLAVO

v nedeljo, 15. t. m. ob 16.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Vabljeni!

Slovensko gledališče v Trstu

priredi danes, 8. februarja ob 15. uri v Kulturnem domu

Pustno rajeje z Rdečo kapico

TRADICIONALNI OTROŠKI PREDPUSTNI PLES

Rezervacije mlz eno uro pred pričetkom.

Prireditve se bo začela v veliki dvorani s prizori iz «Rdeče kapice» nastopom slavnega čarovnika Cira Cara, z mimohodom otroških mask itd.

NAMESTO

OSEBNEGA

VABILO

Slovenski klub vabi svoje članke in prijatelje na

PUSTNI DRUŽABNI VEČER

ki bo v torek, 10. februarja ob 21. uri dalje.

Odhod je poskrbel za plačilo, prigrizek in prijetno razpoloženje.

MASKE ZAZELENE!

Prosvetno društvo «Ivan Cankar»

priredi v torek, 10. t. m. ob 16. uri v društveni dvorani

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

Vabljeni vsi šentjakovski otroci!

KASTA priredi

danes, 8. t. m.

in v dvorani prosvetnega društva Barkovlje

TRADICIONALNO MASKARADO

Začetek ob 18. uri.

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO SKAMPERLE»

Sv. Ivan - Trst

priredi v torek, 10. februarja ob 16.30 v društvenih prostorih

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

Vabljeni mali člani društva v maskah.

PROSVETNO DRUŠTVO PROSEK KONTovel

priredi v torek, 10. t. m. ob 16. uri v društveni dvorani na Proseku

otroško pustno rajeje

Vabljeni vsi otroci!

SPDT priredi

9. februarja v Gregorčičevi dvorani

TRADICIONALNI PUSTNI PONEDELJEK

z bogato tombolo.

Začetek ob 20.30.

Vabljeni člani in prijatelji društva.

GLASBENA MATICA - TRST

OBČNI ZBOR

GLASBENE MATICE

V četrtek, 12. februarja 1970 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem skicijanu, bo v prostorih Glasbene matice v Ul. R. Manna 29, redni občni zbor Glasbene matice z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev
2. Poročila
3. Diskusija
4. Poročilo nadzornega odbora
5. Volitve
6. Razno

DANES, 8. FEBRUARJA

VELIKA

PUSTNA PRIREDITEV

v Ul. Madonnina 19 od 20. do 4. ure

z orkestrom

«THE RANGERS»

V TOREK, 10. FEBRUARJA

VELIKI PLES V MASKAH

od 20. do 4. ure

z orkestrom

«THE JAGUARS»

PUSTNA LOTERIJA

IZVOLITEV NAJLEPŠE MASKE

V Marijinem domu v Rojanu

uprizori domačo igralska skupina danes, na pustno nedeljo, 8. februarja ob 17. uri šaligro v treh dejanjih

TEŽKE RIBE

Med odmori bo srečolov. — Vabljeni!

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO SKAMPERLE»

Sv. Ivan - Trst

priredi v četrtek, 12. februarja ob 20.30 predavanj

dr. SONJE MASEROVE

ŠPORT IN ZDRAVJE

s predavanjem filmov o smučarskih tečajih najmlajših. Vljudo vabljeni člani in prijatelji.

Razna obvestila

Danes, 8. februarja bo ob 17. uri v svetovanskem Marijinem domu v Trstu

PUSTNA PRIREDITEV

Nastopi svetovanski pevski zbor. Josip Kravos predvaja izvirne komične prizore.

Razstave

V galeriji moderne umetnosti «Rus» na Korzu Italija 4, se nadaljuje razstava tržaškega slikarja Maria Chiesure. Razstava bo odprta do 15. februarja.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» obvešča, da se bo v četrtek, 12. t. m. v društvenih prostorih v Ul. Montecchi 6/IV. priel polski pouk za osnovnošolske otroke. Pouk bo od 15. do 16. ure.

Izleti

Prosvetno društvo «Slavko Skamperle» pri Sv. Ivanu priredi v nedeljo, 15. februarja enodnevni izlet na sneg na Veliko planino. Vpisovanje vsak ponedeljek in petek od 20.30 do 21.30 v društvenih prostorih ter na telefon 55-030.

Mali oglasi

IZDELUJE VALILNICE RAZLIČNIH KAPACITET, ZUPAN ANTON RADOLJICA, Cesta Svobode 10.

HISNO GOSPODINJO

od 30 do 40 let, ki je pripravljena se seliti v Svico. Zelo dobra plača in domača oskrba. Telefonirati 26-379.

ITALIJANSKO PODJETJE

Isče izučena krznarja, lahko tudi Jugoslovana. Dobra plača. Pisati na upravo «PD», via S. Francesco 20 pod «KRZ-NAR».

DOBRO POSLUJAJCO

in donosna mala industrija isče družabnika sodelavca s kapitalom. Telefonirati na št. 33-743, Trst.

MEDNARODNA DRUŽBA

ki deluje na zavarovalnem področju, isče za Trst, Gorico in okoliške občine resne pomožne agente ali producente, tudi če so že zaposleni. Nudimo dobre ekonomske pogoje in možnost karierne rasti.

«CITROEN» - mehanika delavnica

Samaritano in Miceo in prodaja na domestnih delov. Ulica Rittmeyer 4/a

Sporočamo žalostno vest, da je preminil naš dragi mož in oče

AVGUST ČOK

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, iz cerkve na Katinari na domače pokopališče.

Zalujoči žena Anica, sin Aljoša, brat Romano, ter sestra Lidija in Alma

Podlonjer, 8. februarja 1970.

Danes, NEDELJA, 8. februarja JANEZ
Sonce vzhaja ob 7.18 in zahaja ob 17.20 — Dolžina dneva 10.02 — Luna vzhaja ob 8.25 in zahaja ob 20.24
Jutri, PONEDELJEK, 9. februarja POLONA

V NEDELJO, 15. FEBRUARJA OB 16. URI BO V BAZOVICI OTVORITEV NOVEGA PROSVETNEGA DOMA.

RADIO VIZIJA

NEDELJA, 8. FEBRUARIJA

PONEDELJEK, 9. FEBRUARIJA

TRST A
8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.50 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavirske skladbe; 10.00 Godalni orkester; 10.45 V prazničnem tonu; 12.15 Slastnikov: «Na Mars za vsako ceno»; 11.45 Ringaraja; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Zabavna glasba; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj? 13.30 Glasba po željah; 14.45 Canzonissima 69; 15.30 D. Smole: Krst pri Savici (drama); 17.30 Uglasbitve na Prešernove stube; 19.00 Jazz; 19.30 Melodije; 20.00 Sport; 20.30 Reharjeva; «Godca bomo vzel»; 21.00 Plošče; 22.10 Sodobna glasba.

TRST
9.00 Skladbe za orgle; 10.30 Tržaski motivi; 12.15 Sportni pregled; 14.00 El Campanon.

KOPER
7.30, 8.00, 10.00, 12.30, 15.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.10 S pesmijo v nedeljsko jutro; 8.40 Zabavni zvoki; 9.00 Ob slov. kulturnem prazniku; 9.15 Orkester Carroll; 9.30 Veliki orkestri; 10.10 Fumorama; 10.30 Valčki; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.15 Nove plošče; 13.30 Današnji pevci; 11.55, 12.45 in 15.15 Glasba po željah; 12.35 Zunanje politični pregled; 14.00 Danes pojo; 14.30 Sosedni kraji in ljudje; 16.15 Prenos RL; 19.00 Sportna nedelja; 19.30 Prenos RL; 22.10 in 22.35 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM
8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Nabožna oddaja; 10.45 Glasbeni kviz; 11.35 Roditeljski krožek; 12.00 Kontrapunkt; 13.15 Komični odigr; 13.30 Planet Neapoli; 14.30 Vam ugaia klasika? 15.30 Nogomet od minute do minute; 16.30 Popolne z Mino; 18.00 Nedeljski koncert; 19.00 Count Down; 20.20 Glasbeni variete; 21.10 Sportna nedelja; 21.25 Koncert.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 10.00 Telefonski pogovori; 12.00 Sportna prognoza; 12.30 Program s Claudiom Vilko; 13.00 Kviz; 13.30 Glasba po željah; 14.30 Teden aktualnosti; 15.30 Preizkušajo se dilemti; 16.30 Sportna nedelja; 17.30 Pisan popoldanski glasbeni spored; 18.40 Glasbeni aperitiv; 19.00 Baritonist B. Franci in mezosopraniistka I. Minghini-Cattaneo; 21.00 O hazzardnih igrah; 21.10 Pevci med množico.

III. PROGRAM
10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožni motivi v glasbi; 12.20 Haydnove skladbe; 13.00 Martinu, Gledini, Roussel; 14.00 Poliklorna glasba; 14.10 Simf. orkester; 15.30 A. Adamov: «El ping pong»; 19.15 Večerni koncert.

SLOVENIJA
6.00, 7.00, 12.00, 13.00, 19.30 Poročila; 6.50 Danes za vas; 7.30 Za kmetijsko proizvodnjo; 7.50 Inform. oddaja; 8.05 M. Marinc: Ne bom (prva izvedba); 8.45 Orkestralna glasba; 9.05 Koncert; 10.05 Se pomnite, tovariši... J. Vidic: Prešernova Vrbna med NOB; 10.25 Pesmi borbe; 10.45 Naši poslušalci čestitajo; 13.30 Nedeljska poročila; 13.50 Ansambel J. Privša; 14.05 «Po domače»; 14.30 J. Hasek: Tat Šebjan; 14.50 Novi ansambli; 15.05 Sportno popoldne; 17.05 Pustni krofi in vse, kar z njimi spada; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «V nedeljo zvečer».

ITAL. TELEVIIZIJA
11.00 Maša; 12.00 Cerkev in družba; 12.30 Settevoci; 13.30 Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja; 15.15 Sportno popoldne; 17.00 Spored za mladino; 18.00 Nedelja je nekaj drugega; 19.00 Dnevnik; 19.10 Polčas nogometne tekme; 19.55 Sport in kronike strank; 20.30 Dnevnik; 21.00 E. De Marchi: Il cappello del prete; 22.10 Sportna nedelja; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL
9.50 Prenos iz Val Gardene; 17.10 Plastična kirurgija; 18.50 Pesmi; 21.00 Dnevnik; 21.15 Settevoci; 22.20 TV film: Zadnje danje.

JUG. TELEVIIZIJA OD 8. DO 14.-II.-1970

NEDELJA, 8. FEBRUARIJA
9.25, 20.00, 22.40 Poročila; 9.30 Narodna glasba; 10.00 Kmetijska oddaja; 13.05 Smučarsko prvenstvo v Val Gardenu; 14.00 Leninigrad: Evropsko drsalno prvenstvo - prenos; 18.00 Prešernova proslava v ljubljanski Operi; 18.30 Joe Dakota - film; 20.35 M. Kovac: Sorodniki; 21.20 Videofon; 22.15 Sportni pregled; 22.10 Dialog osamljenih; 23.00 Boks: Dinamo-Crvena zvezda.

PONEDELJEK, 9. februarja
17.25, 20.00, 22.30 Poročila; 9.35 TV v šoli; 10.30, 15.40 Nemščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; 16.10 Francosčina; 16.40 Smučarsko prvenstvo v Val Gardenu; 17.30 Leninigrad: Evropsko drsalno prvenstvo; 20.00 Cikcak; 20.20 Elektra - film; 22.10 Razgledi po filmskem svetu; Tours 1970.

TOREK, 10. februarja
20.00, 22.55 Poročila; 9.35, 14.15 TV v šoli; 10.40, 15.35 Ruščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; 15.55 TV vrtec; 16.10 Angleščina; 17.15 Smučarsko prvenstvo v Val Gardenu; 18.15 Obzorik; 18.30 Pustni tork; 18.50 Mrtvi Kurent; 19.00 Mosaik; 19.05 Elektronska obdelava podatkov; 19.30 Kako povečati varnost v prometu; 20.35 Linder veseli mušketir - francoski film; 22.05 Zabava vas Sacha Dietel.

SREDA, 11. februarja
20.00, 22.35 Poročila; 9.35 TV v šoli; 11.00 Splošna izobrazba; 16.35 Smučarsko prvenstvo v Val Gardenu; 17.45 Vojvoda - mla-

dinska igra; 18.35 Na sedmi stazi; 19.05 Popularna glasba; 19.20 Na turečni den; 20.35 Teh naših 50 let; 22.05 B. Bartok: Čudežni mandarin - balet.

ČETRTEK, 12. februarja
20.00, 22.45 Poročila; 9.35, 14.45 TV v šoli; 10.30, 15.40 Nemščina; 11.00 Francosčina; 16.10 Splošna izobrazba; 17.45 Zakaj imajo ču ki velike oči; 18.00 Pustni tork; 18.15 Obzorik; 18.30 Človek - film; 19.05 Enkrat v tednu; 19.20 Zabava vas Jerry Lewis; 20.35 F. M. Dostojevski: Bratje Karamazovi; 21.35 Kulturne diagonale; 22.20 Zgodbe za vas - film.

PETEK, 13. februarja
20.00, 22.30 Poročila; 9.35, 14.45 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 16.15 Smučarsko prvenstvo v Val Gardenu; 17.45 David Copperfield - film; 18.15 Obzorik; 18.30 Mladinski klub; 19.05 Ravnotežje strahu; 19.45 Cikcak; 20.35 Kravata gostilna - franc. film; 22.05 Malo jaz, malo ti.

SOBOTA, 14. februarja
20.00, 23.00 Poročila; 9.35 TV v šoli; 11.00 Splošna izobrazba; 11.50 Smučarsko prvenstvo; 13.30 Visoko Tatre: Svetovno prvenstvo na 70 metrski skakalnici - prenos; 17.45 Ansambel Otavija Brajka in Gorenski kvintet; 18.15 A. Daudet: Tartarin v Alpah; 19.20 S kamerom po svetu; Etiopija; 19.45 Cikcak; 20.35 Izbor pesmi za festival «Pesem evrovizije»; 21.35 Rezervirano za smeh; 21.50 Destry - film; 22.40 TV kazipot.

DELO BO FINANSIRALA DRŽAVNA BLAGAJNA

Pokrajinski tehnični urad izdelal načrt za cesto Bukovje-Jazbine-Plešivo

Cesto bodo razširili, dela bodo stala nad 300 milijonov lir
Predvidevajo, da bodo z deli pričeli še letos

V pokrajinskega tehničnega uradu so dokončali načrt za cesto Bukovje - Jazbine - Plešivo - pokrajinska cesta proti Dolenjam. O tej cesti je bilo že mnogo govora. Najprej so jo, že pred leti, v pokrajinskem svetu, vključili v seznam cest turističnega značaja, ki naj bi bile financirane z 80-odstotnim deželnim prispevkom. Cesto so vključili na prva mesta, načrt je bil že gotov, v glavnem naj bi bila široka kot sedanja makadamska, razen na odseku od Jazbin proti Števerjanu, kjer naj bi jo razširili. Predvidevali so izdatok 200 milijonov lir. Posamezne zainteresirane občine so takrat tudi prejemale razna nakazila, da bi z njimi krila svoj dvajsetodstotni delež. Če bi šlo vse po načrtu bi bila cesta danes že davno asfaltirana.

Prišlo pa je vmes pozitivna nevarnost. Državna uprava je nakazala za to cesto, ki se nahaja v pasivnem področju, 300 milijonov lir in vse financiranje gre v njeno breme. Logično je bilo treba napraviti nov načrt, cestišče bo širše, cesta bo zares moderna. V nekaterih krajih pa so delo spremenili prvotno določeno traso. Denar bo kmalu na razpolago, tehnični urad goriške pokrajinske uprave, kateremu je bilo poverjena naloga izdelati načrt, je to napravljal in sedaj ga bodo poslali na ustrezno mesto v obdobje.

Prebivalci spodnjega konca števerjanske občine in ostalega dela Brd lahko torej upajo, da bodo z deli pričeli, če bodo šle po sreči birokratske formalnosti, za koncem tega leta.

Živahno delovanje planinskega društva v Novi Gorici

V Novi Gorici ima tankajšnje planinsko društvo kar 850 članov, od tega nad polovico pionirjev in mladine. Do tako velikega števila članov iz mladinskih vrst so prišli ker so organizirali posebne skupine po solah. Na osnovni soli Solkan imajo npr. 150 članov, na soli v Novi Gorici pa 90.

OSEBNI OBMEJNI PROMET

Po novem letu povečan promet s prepustnicami na Goriškem

V januarju je bilo skoro 1.900.000 prehodov od tega 486.450 s prepustnicami - Zaradi slabega vremena se je zmanjšal promet v Benečiji na nekaj nad 232 tisoč

Po podatkih policijskega obmejnega urada v Gorici smo imeli v preteklem mesecu januarju na goriškem področju skoro 1.090.000 prehodov oseb s prepustnicami in potnimi listi na drugo stran meje. Točno je šlo na drugo stran 1.089.776 oseb. Od tega jih je bilo pri Rdeči hiši s potnimi listi 602.326 in sicer 421.071 italijanskih in 181.255 drugih državljanov, med njimi pretežno Jugoslovance. S prepustnicami je šlo na drugo stran 486.450 ljudi in sicer 300.142 italijanskih in 177.308 jugoslovanskih državljanov. Samo pri Rdeči hiši je šlo čez mejo v obeh smereh skoraj 229 tisoč prepustničarjev od tega skoraj 138 tisoč italijanskih in skoraj 93 tisoč jugoslovanskih državljanov.

Če primerjamo te podatke z lanskimi za isti mesec, bomo ugotovili znaten porast, saj je šlo lani v januarju preko meje na Goriškem le okrog 745 tisoč ljudi. Zlasti je velik porast prometa s prepustnicami, ki se je od lani več kot podvojilo. To je seveda v zvezi z novimi olajšavami, ki so uvedli neomejeno število prehodov s prepustnicami na vseh mejnih prehodih.

V primerjavi z lanskim decembrom je sicer promet manjši, vendar je to že normalen pojav, ki ga je treba povezati s prazniki in z Andrejevim sejmom, ko je že običajno večji promet z večjim obiskom Jugoslovancev v Gorici.

Tudi na področju Beneške Slovenije je bilo v preteklem januarju manjše število prehodov, kar je v zvezi s slabim vremenom, ki smo ga imeli skoraj ves mesec. Tako so na mejnem prehodu pri Stupici zabeležili nekaj nad 130 tisoč prehodov s potnimi listi; od tega je bilo nekaj nad 111 tisoč italijanskih, ostali pa tuji državljani. Povečini Jugoslovanci. S prepustnicami in dvostranskimi listi dovoljenji pa je šlo na drugo stran 102.423 ljudi, od tega skoraj 80 tisoč italijanskih in nekaj nad 22 tisoč jugoslovanskih državljanov. Velika večina, ali 100.413 je šlo preko Stupice ostalih dva tisoč pa na ostalih prehodih druge kategorije.

Uničevanje koruznih stebel

Goriški župan je izdal odlok za uničevanje zalege in jajec nočne gmetulje, ki povzroča škodo na koruznih steblih, in posredno na koruzi. Zato so dolžni vsi tisti, ki pride-

Planinci v Novi Gorici vršijo zelo živahno planinsko dejavnost v tesni povezavi z ostalimi planinskimi društvi na Primorskem. Imajo tudi stike s slovenskimi planinskimi društvi na Primorskem. Imajo kmalu nova Goriška je mnogo starih planincev iz Solkana in Šempetra, precej pa je tudi članov, ki so se v glavno mesto severne Primorske priselili v zadnjem času.

Imajo v upravi Goriško-zavetišče vrh Krna, doma Klementa Juga v Lepeni, Stjenkovo kočo na Trstelu. Njih last je tudi koč

Prišlo pa je vmes pozitivna nevarnost. Državna uprava je nakazala za to cesto, ki se nahaja v pasivnem področju, 300 milijonov lir in vse financiranje gre v njeno breme. Logično je bilo treba napraviti nov načrt, cestišče bo širše, cesta bo zares moderna. V nekaterih krajih pa so delo spremenili prvotno določeno traso. Denar bo kmalu na razpolago, tehnični urad goriške pokrajinske uprave, kateremu je bilo poverjena naloga izdelati načrt, je to napravljal in sedaj ga bodo poslali na ustrezno mesto v obdobje.

Prebivalci spodnjega konca števerjanske občine in ostalega dela Brd lahko torej upajo, da bodo z deli pričeli, če bodo šle po sreči birokratske formalnosti, za koncem tega leta.

Živahno delovanje planinskega društva v Novi Gorici

V Novi Gorici ima tankajšnje planinsko društvo kar 850 članov, od tega nad polovico pionirjev in mladine. Do tako velikega števila članov iz mladinskih vrst so prišli ker so organizirali posebne skupine po solah. Na osnovni soli Solkan imajo npr. 150 članov, na soli v Novi Gorici pa 90.

OSEBNI OBMEJNI PROMET

Po novem letu povečan promet s prepustnicami na Goriškem

V januarju je bilo skoro 1.900.000 prehodov od tega 486.450 s prepustnicami - Zaradi slabega vremena se je zmanjšal promet v Benečiji na nekaj nad 232 tisoč

Po podatkih policijskega obmejnega urada v Gorici smo imeli v preteklem mesecu januarju na goriškem področju skoro 1.090.000 prehodov oseb s prepustnicami in potnimi listi na drugo stran meje. Točno je šlo na drugo stran 1.089.776 oseb. Od tega jih je bilo pri Rdeči hiši s potnimi listi 602.326 in sicer 421.071 italijanskih in 181.255 drugih državljanov, med njimi pretežno Jugoslovance. S prepustnicami je šlo na drugo stran 486.450 ljudi in sicer 300.142 italijanskih in 177.308 jugoslovanskih državljanov. Samo pri Rdeči hiši je šlo čez mejo v obeh smereh skoraj 229 tisoč prepustničarjev od tega skoraj 138 tisoč italijanskih in skoraj 93 tisoč jugoslovanskih državljanov.

Če primerjamo te podatke z lanskimi za isti mesec, bomo ugotovili znaten porast, saj je šlo lani v januarju preko meje na Goriškem le okrog 745 tisoč ljudi. Zlasti je velik porast prometa s prepustnicami, ki se je od lani več kot podvojilo. To je seveda v zvezi z novimi olajšavami, ki so uvedli neomejeno število prehodov s prepustnicami na vseh mejnih prehodih.

V primerjavi z lanskim decembrom je sicer promet manjši, vendar je to že normalen pojav, ki ga je treba povezati s prazniki in z Andrejevim sejmom, ko je že običajno večji promet z večjim obiskom Jugoslovancev v Gorici.

Tudi na področju Beneške Slovenije je bilo v preteklem januarju manjše število prehodov, kar je v zvezi s slabim vremenom, ki smo ga imeli skoraj ves mesec. Tako so na mejnem prehodu pri Stupici zabeležili nekaj nad 130 tisoč prehodov s potnimi listi; od tega je bilo nekaj nad 111 tisoč italijanskih, ostali pa tuji državljani. Povečini Jugoslovanci. S prepustnicami in dvostranskimi listi dovoljenji pa je šlo na drugo stran 102.423 ljudi, od tega skoraj 80 tisoč italijanskih in nekaj nad 22 tisoč jugoslovanskih državljanov. Velika večina, ali 100.413 je šlo preko Stupice ostalih dva tisoč pa na ostalih prehodih druge kategorije.

Nove gostilne na Goriškem

V novogoriški občini bodo v kratkem odprli nekaj novih zasebnih gostiln. Dvanajst zasebnikov je namreč pripravljeno odpreti nove lokale, v katerih bi bilo mogoče dobiti tudi hrano. Zasebniki imajo na razpolago 200 milijonov strani dinarjev, potrebujejo pa še nadaljnjih 150 milijonov posojila. Za posojila se zanimajo tako domača kreditna banka in posojilnica, kot tudi ljubljanska kreditna banka, ki je največje slovensko bančno podjetje.

Kekec na Katarinijem hribu. Zlasti iz zadnje postojanke črpajo dohodke, ki so materialna baza za delovanje društva.

V sklopu društva deluje alpinistični odsek, ki sodeluje s planinci iz Vipave in Ajdovščine. Imajo kar 110 naročnikov na Planinski vestnik. Občni zbor je imelo novogoriško planinsko društvo v januarju. Na njem sta goriško slovensko planinsko društvo zastopala tajnica Jožica Smetova, ki je novogoriške planince tudi pozdravila ter član nadzornega odbora Zdenko Vogrič.

Imajo v upravi Goriško-zavetišče vrh Krna, doma Klementa Juga v Lepeni, Stjenkovo kočo na Trstelu. Njih last je tudi koč

Prišlo pa je vmes pozitivna nevarnost. Državna uprava je nakazala za to cesto, ki se nahaja v pasivnem področju, 300 milijonov lir in vse financiranje gre v njeno breme. Logično je bilo treba napraviti nov načrt, cestišče bo širše, cesta bo zares moderna. V nekaterih krajih pa so delo spremenili prvotno določeno traso. Denar bo kmalu na razpolago, tehnični urad goriške pokrajinske uprave, kateremu je bilo poverjena naloga izdelati načrt, je to napravljal in sedaj ga bodo poslali na ustrezno mesto v obdobje.

Prebivalci spodnjega konca števerjanske občine in ostalega dela Brd lahko torej upajo, da bodo z deli pričeli, če bodo šle po sreči birokratske formalnosti, za koncem tega leta.

Živahno delovanje planinskega društva v Novi Gorici

V Novi Gorici ima tankajšnje planinsko društvo kar 850 članov, od tega nad polovico pionirjev in mladine. Do tako velikega števila članov iz mladinskih vrst so prišli ker so organizirali posebne skupine po solah. Na osnovni soli Solkan imajo npr. 150 članov, na soli v Novi Gorici pa 90.

OSEBNI OBMEJNI PROMET

Po novem letu povečan promet s prepustnicami na Goriškem

V januarju je bilo skoro 1.900.000 prehodov od tega 486.450 s prepustnicami - Zaradi slabega vremena se je zmanjšal promet v Benečiji na nekaj nad 232 tisoč

Po podatkih policijskega obmejnega urada v Gorici smo imeli v preteklem mesecu januarju na goriškem področju skoro 1.090.000 prehodov oseb s prepustnicami in potnimi listi na drugo stran meje. Točno je šlo na drugo stran 1.089.776 oseb. Od tega jih je bilo pri Rdeči hiši s potnimi listi 602.326 in sicer 421.071 italijanskih in 181.255 drugih državljanov, med njimi pretežno Jugoslovance. S prepustnicami je šlo na drugo stran 486.450 ljudi in sicer 300.142 italijanskih in 177.308 jugoslovanskih državljanov. Samo pri Rdeči hiši je šlo čez mejo v obeh smereh skoraj 229 tisoč prepustničarjev od tega skoraj 138 tisoč italijanskih in skoraj 93 tisoč jugoslovanskih državljanov.

Če primerjamo te podatke z lanskimi za isti mesec, bomo ugotovili znaten porast, saj je šlo lani v januarju preko meje na Goriškem le okrog 745 tisoč ljudi. Zlasti je velik porast prometa s prepustnicami, ki se je od lani več kot podvojilo. To je seveda v zvezi z novimi olajšavami, ki so uvedli neomejeno število prehodov s prepustnicami na vseh mejnih prehodih.

V primerjavi z lanskim decembrom je sicer promet manjši, vendar je to že normalen pojav, ki ga je treba povezati s prazniki in z Andrejevim sejmom, ko je že običajno večji promet z večjim obiskom Jugoslovancev v Gorici.

Tudi na področju Beneške Slovenije je bilo v preteklem januarju manjše število prehodov, kar je v zvezi s slabim vremenom, ki smo ga imeli skoraj ves mesec. Tako so na mejnem prehodu pri Stupici zabeležili nekaj nad 130 tisoč prehodov s potnimi listi; od tega je bilo nekaj nad 111 tisoč italijanskih, ostali pa tuji državljani. Povečini Jugoslovanci. S prepustnicami in dvostranskimi listi dovoljenji pa je šlo na drugo stran 102.423 ljudi, od tega skoraj 80 tisoč italijanskih in nekaj nad 22 tisoč jugoslovanskih državljanov. Velika večina, ali 100.413 je šlo preko Stupice ostalih dva tisoč pa na ostalih prehodih druge kategorije.

Nove gostilne na Goriškem

V novogoriški občini bodo v kratkem odprli nekaj novih zasebnih gostiln. Dvanajst zasebnikov je namreč pripravljeno odpreti nove lokale, v katerih bi bilo mogoče dobiti tudi hrano. Zasebniki imajo na razpolago 200 milijonov strani dinarjev, potrebujejo pa še nadaljnjih 150 milijonov posojila. Za posojila se zanimajo tako domača kreditna banka in posojilnica, kot tudi ljubljanska kreditna banka, ki je največje slovensko bančno podjetje.

Proslava slovenskega kulturnega praznika

Pozdravni nagovor predsednika Rudija Šimca, govor književnika Cirila Zlobca - Nastop dramskih umetnikov, pevcev in glasbenikov

Zveza kulturno - prosvetnih organizacij in Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica sta priredili v petek zvečer v komorni dvorani gledališča (bivša sodna dvorana) proslavo Prešernovega dne in s tem počastili slovenski kulturni praznik. Program, ki ga je oddal Radio Koper, je spremljalo veliko število najstarejših predstavnikov slovenskega kulturnega praznika, ki so se v petek zvečer v komorni dvorani gledališča (bivša sodna dvorana) proslavo Prešernovega dne in s tem počastili slovenski kulturni praznik. Program, ki ga je oddal Radio Koper, je spremljalo veliko število najstarejših predstavnikov slovenskega kulturnega praznika, ki so se v petek zvečer v komorni dvorani gledališča (bivša sodna dvorana) proslavo Prešernovega dne in s tem počastili slovenski kulturni praznik.

Imajo v upravi Goriško-zavetišče vrh Krna, doma Klementa Juga v Lepeni, Stjenkovo kočo na Trstelu. Njih last je tudi koč

Prišlo pa je vmes pozitivna nevarnost. Državna uprava je nakazala za to cesto, ki se nahaja v pasivnem področju, 300 milijonov lir in vse financiranje gre v njeno breme. Logično je bilo treba napraviti nov načrt, cestišče bo širše, cesta bo zares moderna. V nekaterih krajih pa so delo spremenili prvotno določeno traso. Denar bo kmalu na razpolago, tehnični urad goriške pokrajinske uprave, kateremu je bilo poverjena naloga izdelati načrt, je to napravljal in sedaj ga bodo poslali na ustrezno mesto v obdobje.

Prebivalci spodnjega konca števerjanske občine in ostalega dela Brd lahko torej upajo, da bodo z deli pričeli, če bodo šle po sreči birokratske formalnosti, za koncem tega leta.

Živahno delovanje planinskega društva v Novi Gorici

V Novi Gorici ima tankajšnje planinsko društvo kar 850 članov, od tega nad polovico pionirjev in mladine. Do tako velikega števila članov iz mladinskih vrst so prišli ker so organizirali posebne skupine po solah. Na osnovni soli Solkan imajo npr. 150 članov, na soli v Novi Gorici pa 90.

OSEBNI OBMEJNI PROMET

Po novem letu povečan promet s prepustnicami na Goriškem

V januarju je bilo skoro 1.900.000 prehodov od tega 486.450 s prepustnicami - Zaradi slabega vremena se je zmanjšal promet v Benečiji na nekaj nad 232 tisoč

Po podatkih policijskega obmejnega urada v Gorici smo imeli v preteklem mesecu januarju na goriškem področju skoro 1.090.000 prehodov oseb s prepustnicami in potnimi listi na drugo stran meje. Točno je šlo na drugo stran 1.089.776 oseb. Od tega jih je bilo pri Rdeči hiši s potnimi listi 602.326 in sicer 421.071 italijanskih in 181.255 drugih državljanov, med njimi pretežno Jugoslovance. S prepustnicami je šlo na drugo stran 486.450 ljudi in sicer 300.142 italijanskih in 177.308 jugoslovanskih državljanov. Samo pri Rdeči hiši je šlo čez mejo v obeh smereh skoraj 229 tisoč prepustničarjev od tega skoraj 138 tisoč italijanskih in skoraj 93 tisoč jugoslovanskih državljanov.

Če primerjamo te podatke z lanskimi za isti mesec, bomo ugotovili znaten porast, saj je šlo lani v januarju preko meje na Goriškem le okrog 745 tisoč ljudi. Zlasti je velik porast prometa s prepustnicami, ki se je od lani več kot podvojilo. To je seveda v zvezi z novimi olajšavami, ki so uvedli neomejeno število prehodov s prepustnicami na vseh mejnih prehodih.

V primerjavi z lanskim decembrom je sicer promet manjši, vendar je to že normalen pojav, ki ga je treba povezati s prazniki in z Andrejevim sejmom, ko je že običajno večji promet z večjim obiskom Jugoslovancev v Gorici.

Tudi na področju Beneške Slovenije je bilo v preteklem januarju manjše število prehodov, kar je v zvezi s slabim vremenom, ki smo ga imeli skoraj ves mesec. Tako so na mejnem prehodu pri Stupici zabeležili nekaj nad 130 tisoč prehodov s potnimi listi; od tega je bilo nekaj nad 111 tisoč italijanskih, ostali pa tuji državljani. Povečini Jugoslovanci. S prepustnicami in dvostranskimi listi dovoljenji pa je šlo na drugo stran 102.423 ljudi, od tega skoraj 80 tisoč italijanskih in nekaj nad 22 tisoč jugoslovanskih državljanov. Velika večina, ali 100.413 je šlo preko Stupice ostalih dva tisoč pa na ostalih prehodih druge kategorije.

KOTIČEK ZA MLADE BRALCE
Spoznajmo naše kraje in ljudi

Na vprašanja, objavljena v zadnjem kotičku 28. januarja, smo prejeli 16 pravih odgovorov. Kar pomeni, kako je došlo do tega, da smo prejeli toliko odgovorov. Na prvi pregled, ki obseva I. razred srednje šole v Gorici ter Marjano Gulin iz Trsta, Ul. Commerciale, 172 - dijakinja III. razreda srednje šole "Srečko Kosovel" na Opčini, Marini bomo nagrado poslali po pošti.

Za tiste, ki so jim bila postavljena vprašanja in pretrdila, naj odgovorijo, da je slika prikazovala grad v Rubijah pri Sovodnjah. Danes pa ni več pomnilniško: pri priložnosti, pri politiku, pri pesniku in pri publicistu, katerih slike objavljamo, vi pa nam boste povedali ime in priimek vsakega izmed njih. Naj vam nekoliko pomagamo.

Na sliki št. 1 vidite moža, znane kot odličnega opisovalca - na tega je njenega življenja. Rodil se

MAGIJA PUSTNIH TRADICIJ IN OBIČAJEV
Od starih kurentov do naših mask

Ob vsakem začetku leta, še preden se na Ptujskem polju pojavijo kurenti. Vsi dobro poznate prastari in v naše čase ohranjeni pustni običaji. Nekdaj je bil razširjen po vsej Sloveniji, pa ne le to, tudi drugi slovanski narodi poznajo prav podobne maske, tako da lahko sklepamo, da nas vodi raziskovanje njihovega izvora k Praslavom na Karpatih. In po vsej verjetnosti se dlje, v najstarejše čase človeške kulture zgodovine, ko se je pričela zavest komaj dobro prebujati in ko je spoznala prve zakonitosti neprestanega boja svetlobe in teme, dobrega z zlom.

Naš zapis v tem pustnem času velja le ugotoviti, da so maske in šeme z vsem svojim početjem tudi danes obdržale mnogo svojih značilnosti iz davnine. In to ne le tradicionalne maske kot so poleg kurentov n. pr. cerkljanski laufarji ali pa maske z Banjske planote nad Novo Gorico, marveč tudi tiste maske, ki so se s svojimi pojavi in s svojim obredjem navidez odmaknile daleč od teh.

Vrtno se h kurentom. Spominimo se njihove zunanosti. Oblačili so ovčji koži, prepašani z verigami, na katerih se kravji zvonce. S krinko tehta vsa oprema blizu 50 kg. Krinka pa je najvažnejša sestavljena iz živalskih in rastlinskih sestavin, njen videz pa je grozljiv. Grozljiva je tudi cela kurentova postava. Če dodamo k tej opremi še gorjajo, obloženo z jezevim bodicami, je naš opis skoraj popoln v svoji nameri, da nam vzbudi, prej strah kakor smeh in veselje. Kurenti resnično strahujejo, vendar ne človeka. Človeku je zavezanik, ko z vsem svojim izledom in nastopom odganja zle sile.

V času pred pustom se najprej pojavijo kurenti posamič. Samotni tekajo med zasneženimi ali goleti njivami. In že nekje izginijo. Toda kakor se bliža pust, toliko pogostejše se kurenti prikazujejo z namerom bliže prebivalci. Prične se združevati v skupine. A vsak posamezni kurent skrbno pazi na neuporabno pravilo, da je mirnovati prepovedano, da je ukazano neprestano gibanje in da ni kurenti. Ko pride kurentovanje do vrška, nastopi zaključni obred. Toda ta ceremonija se je do naših časov pozabila. Ohranil se je le običaj oranja z kurenti, toda zdi se, da to ni tisto najvažnejše. Ne vem, kaj so kurenti počeli na viski svojega časa, toda iz tega, kar vemo o njih, si lahko ustvarimo predstavo o manjkajočem obredu. V njem so kurenti najbrž združeni v skupnem gibanju skrivnostnega pomena čarali zimo, da bi pričarali pomlad. Kajti za vsem počasom teh in drugih mask je ohranjen njihov - magični pomen.

Medtem ko se je koreografski ali dramatični del kurentovega nastopanja pozabil, pa se je ohranil pri cerkljanskih laufarjih. Le, da se je polagoma, v zadnjih letih pa močnejše moderniziral, kar pa je le prikrilo, ne pa zatrla njegov magični pomen. Oboje se je dokaj dobro ohranilo v manj popularnih, pač pa nič manj zanimivih pustnih običajih na Banjski planoti nad Novo Gorico. Prav zaradi tega velja porabiti nekaj vrstic za opis teh mask.

Na Banjski planoti je sedem vasi, med njimi pa ima vas Lohke najmočnejšo tradicijo pustnih običajev. Tako, kot so v navadi še sedaj, se jih spominjajo najstarejši vaščani in izpred prve svetovne vojne. Površno pogledano, niso običaji v Lohkah kdo ve kolikšnega pomena in starosti. Pustni sprevod obišče vse hiše v vasi, povsod puha darove in zapoje ter zapleše. Ta sprevod so nekdanji prirejali ob pustnih torkih, ob pepelnih sredah pa so pustni pokopali ali obišli in s tem, je bilo praznovanja konec. Med maskami je najpomembnejši pust ali pustelja, v sprevodu pa gre prvo mesto ženin in nevesti. Ostali so njuni svatje.

Tekšno je banjsko pustovanje. Vendar pa se za vsem tem skriva globlji in prav tako magični pomen. Ples mask pred hišnim pragom je čaranje in zaklinjanje. Odarovanje ima podoben namen. Pustelja pa naposled prevzame nase vse slabo, postane podobna zla in zime in je kot tak obojen. Sežgejo ga zuna, vasi in raztresajo pepel po polju ali pa ga - po največji verjetnosti - obesijo sredi vasi, kjer potem še nekaj časa velja zimi v strahu in v zagotovilo skorajšnjega prihoda pomladi.

Tako je s tradicionalnimi maskami. Ugotovili smo, kaj se skriva za njihovim videzom. Seveda lahko tudi brez ugotovitve, kako se njihov magični izvor pozablja. Vendar pa se takšen - nekoliko potisnjen v pozabo - le ohranja. Prav to pa daje svojevrsten, nekoliko grozljiv, zato pa še bolj atraktiven mik našim maskam. Kakor so sedaj v navadi. Skrivnostni pomen je že v prikrivanju prave identitete. To pa ne vpliva le na tistega, ki ga maska, marveč tudi na prebivalca in v zakrknem samskega. Zdi se, da je lahko nenadoma drugačen - ali pa nemara bolj pristen kakor si cer. Skrb, nesreče in vse slabo je tedaj pozabljeno, pregnano. Kolikor se ni, se je treba vreti še globlje v vrtnice pustnih norčij. V bistvu gre za predajanje prijetnosti silam, ki so včasih močnejše od naše razumske kontrole. Le da so naši predniki menili, da se te sile zanašaj nas, mi pa jih vse bolj odkrivamo v nas samih.

SAS

Pusta ali «pustelja» iz vasi Lohke na Banjski planoti

TEORIJE AMERIŠKEGA GEOLOGA

Je platino prinesel strahotni «bang» pred 2 milijoni let?

WASHINGTON, 7. - V času nekaj sekund so na ozke področje s premerom 1600 metrov padli vsaj trije veliki meteoriti, ki so prišli iz vesoljskih globin in pri tem je na širnem področju prišlo do velikanjskega «bang», kakršnega svet še ni doživel. To se je zgodilo v Južni Afriki pred približno dvema milijoni let.

Najprej, kaj je «bang», ki smo ga pravkar omenili?

Kadar neko telo prekoseno povzroči, nastane poseben pok, ki mu pravijo «bang». Navedena letala, ko prekosijo zvočno brzo, no, prav tako ustvarjajo ta «bang», ki zna tudi razkriti strehe ali razbiti šipe, če letalo leti prebrzo, celotno, tudi če leti letalo na veliki višini, v kolikor človek ne pričakuje vnaprejšnjega strahotnega poka ob prehodu iz pod v nadzvočno brzo.

Vrtno se k «bang» izpred dveh milijonov let.

S teorijo o treh meteoritih in o strahotnem «bang» je prišel na dan dr. Warren Hamilton, ki je znan po svojih geoloških raziskavah in odkritjih v raznih predelih sveta.

Skupina ali grozd «dobrejših nebesnih teles» je bila sestavljena vsaj iz treh večjih kosov, torej iz treh meteoritov, ki niso bili tako majhni kot nešteti meteoriti, ki čisto padajo na Zemljo. Po vsej verjetnosti so ti meteoriti pripadali kakšni zvezdi repati, vsekakor njeni «glavi», ki se je nekje «razpršila», ko je drvela v neposredni bližini našega planeta. Prav to je, da je Zemlja s svojo privlačnostjo pritegnila naše večje teles, toda nekaj jih je padlo na južnoafriško področje, drugi pa so se morda izgubili kje daleč na oceanu.

Odkod dr. Hamiltonu osnova za njegovo domnevo?

Dr. Hamilton je dolgo preučeval velikanski kompleks Bushvelde, to se pravi ogromne mase skoraj okroglih skal, ki jih zasledimo sverno od Johannesburga v južnoafriški pokrajini Transvaal. Pomenu dr. Hamiltona se da sklepati, da so te skoraj povsem okrogle «strukture» posledica ogromnih večplastnih padcev treh okroglih velesoljskih meteoritov na površino Zemlje. Ko so se velikanske skale, ti meteoriti pridrveli na Zemljo, so treščili na njeno površino z naglono najmanj 32.000 morda pa tudi 160.000 km na uro.

Eksplozivna moč, ki je nastala ob trčenju teh teles na zemlji, povzročila, pravijo strokovnjaki geološke centra, ki sodelujejo s Hamiltonom, je lahko mogla povzročiti največji «bang», kar jih je bilo kdaj koli v zgodovini naše zemeljske obale v zadnjih dveh milijonih let. Po trčenju, pravi dr. Hamilton, se je to ustvarilo veliko skal ognjenike izvora, to se pravi, da je iz notranjosti Zemlje, zaradi trčenja, privlelo na površje Zemlje veliko magne, ki se je nato ohladila in ustvarila tipične skale «ognjenike izvora», ki jih že dolgo preučujejo, da bi ugotovili njihov izvor.

Ta «kompleks Bushvelde» pa ni zanimiv le za geologe oziroma strokovnjake, ki postavljajo domneve, kakršno je postavil dr. Hamilton, pač pa je to področje zanimivo tudi zato, ker je to področje najbolj gatejski rudnik platine na svetu. Pravzaprav ni gre več za rudnik v klasičnem pomenu, pač pa za površinski kop. V tem «rudniku» je tudi veliko kroma in cina.

Znanstveniki pa ne vedo odgovoriti na vprašanje, ali so te bolj dragocene in tudi bolj uporabne kovine «vesoljskega» izvora. Nekateri menijo, da so platino prinesli trije veliki meteoriti, drugi pa menijo, da je platina skupno s kromom in cinom privlela na površje ob močnem sunku skupno z magmo, oziroma v magmi. Sam dr. Hamilton pa svojo teorijo o trčenju in o svojestransnem rudniku, ovi, v predvideno, oblika znanstvene hipoteze, ki je ni lahko dokazati.

NAŠI KRAJI
pred 50 leti

SLOVENSKI GOSPODAR
3. II. 1870

Iz tržaške okolice se piše da je tam, kakor tudi na Krasu, narodno gibanje prav živo, in da se posebno mladina prav marljivo učila lepega in čistega slovenskega jezika, ker se lahko čuje pri vsaki priložnosti. Tudi v štacunah se govori že prav čist slovenski jezik, in mesto «čukra», «kafaja» itd. se zdaj že zmirom čuje «sladkor», «kava» itd.; samo stari ljudje so še zmirom pri svojem starem kopitu. Pa naj jim bo to staro veselje! V spomin našega prvega pesnika Vodnika nameravamo skoraj vse primorske čitalnice - to se tudi čuje od drugih čitalnic in društev - napraviti lepe besede, veselice, gledališne igre itd. To so res prav veseli glasi iz Primorja, in želeli bi bilo, da bi taki prihajali iz vseh strani Slovenije.

ZGODNJA DANICA
4. II. 1870

Iz Sovodnje, 24. pros. (Razne reči). - Ko beremo v cerkvenih časnikih, kako se tu pa tam cerkve zidajo, prenavljajo, kinčijo, obdarujejo, jeli ni ravno to živ dokaz, kako verno je naše ljudstvo, in prav ta vernost poudarjajo naše naučbe v obraz bje, kateri se re-penčijo, kakor da bi ljudstva nič bilo ne tišalo, kot «sladki jarem» Kristusove vere. Prav je tedaj, da se take reči naznanjujemo, ki pričajo živo vero. Da ne «deficit» ampak verne in pobožne ustanove so prve, ktere ti liberalci hite podirati. Enaki so v tem nekem revežu, ki je v togoti kolle, lonce, sklade in drugo pohištvo strastno razseja, skere okno in hišne durje pometati, ktere je pa drugi dan uboga njegova žena z obznanom glavo za njegov dragi denar morala po tergu iskati in kupovati. Tako in veliko huje liberalni «korifeji» svojem domu (domovini) škodujejo, ko se verne in vernih naprav dotikajo.

Ali - pustimo to. - Uro od Gorice je vas in županijska Sovodnja. Ljudje tu bivajoči, videli, «kolom» žida (g. Levja), so sicer dobri ljudje; pa kakor so nekdanji na lika «Kurenta» castili, tako tudi ti radi plešo. In zato, kakor drugod, tudi v tej županiji, zlasti poletni čas je ni nedelje ali praznika, ki ne prve verste (kar je sad nove ere) - brez plesa in plazu občina.

Sicer pa tudi vernosti in pobožnosti nihče ne more našim selom odreči. Kdor ve, kaj je ta mala soska (steje nekaj čez 900 duk) v zadnjih 40 letih za čast Božje storila (dobro si zapomnite liberalci - vse iz lastnega navdušenja, od nikogar siljena), bo menil, da je bil svetovni svetnik.

Med vsi našo so gosp. dekar prav jasno in navdušeno pridigali in razložili, kaj pomeni blagoslov zvonov, kako jih je treba rabiti itd. Po vs. maši bil je obed v škernjah (U. Scariano) pri botru zvonu g. županu Tož-u, kateri je res veliko pripomnel v popravu cerkve in v povzduhu slovensosti sploh do št. dobrega storil.

Mil gosp. dekan so nas popoldne zapustili, ko so bili se ljudstvo nagovorili in po litanijski odpele «Te Deum». Serčna hvala! Bog plačal!

C.

NOVICE
9. II. 1870

Narodne stvari.
Starine slovenske pisave
Nedavno nam je v roke prišel razglas francoske vlade za Ilirske dežele, «sturen» v Terste na 6. marca 1810, po katerem so bili «bankrodelni» preklani. Ta razglas ima napis: «Ravnajne znes usidnigne Bankozedle, kateri se imenujejo Zedzel od du nejskega Bankor in se začena takole:»

«U. Imenu Soje Svetlost Lesarja teh Franzosov, Krala od Lashkega, Varha Renanske, in Sredneha Shwaizarske zavese, &c. &c. &c. Inu Skus muzh te Nam is Decretam od 25. decembra 1809 dane oblast.

My Hingeneral tem sapovedinstva, Pervi Poglavay usah Ilirsket Deshel, Zhes naprejudarjene Gospre General - Intendentu teh Finanz smo kienili, nu skienemo, koker pride:

Podpisani: Hingeneral, Vajvod od Raguse.»

Tako se je nemškutarsko popačeno pisal jezik slovenski 1810. leta v uradnih naših slovenskih jezik, ktere je kakrat obsegal Ilirsko kraljestvo in ta pomencu slovenski jezik - enak pomencu nemškemu, ki so ga uradno avstrijske pisane in tiskane pod cesarico Marijo Terezijo in se dalje - je on jezik ktere je Anastazija Grün, Kromerji in drugi možem imne baje (glej go vore v kranjskem dolžnem narodu) pravi jezik slovenskega naroda na Kromerjem, Stajarskem itd. - to je tisti jezik ki bi pa po mnenju steh Kranjcev se zdej moral rabiti v uradnih, da bi bil nemškutariem in takim našim ljudem, ki se nočejo materne jezika učiti, čes, da ga že znajo, ker so si sami svojo mater in svojega očeta tako govorili! In gospodje Anastazija Grün, Kromer in drugi njuni, ki pošiljajo svoje otroke v šolo, da se nemškega jezika učijo, v svoji modrosti mislijo, da slovenskega jezika učiti se ni treba! To pa ti može, kterm se zdrava pamet vendar odreci ne more, le zato pravijo, da bi lepi, čisti jezik zas ne prišel do te stopnje, na kteri so drugi jeziki dandanes. In preprostemu kmečur in drugim ljudem butajo pomencu jezik, kakor ga beremo v gori omenjenem razglasu, v glavo, da se malozvedeni kmetič vsede na limanec in začne v njihov rog trobiti rekoc: «saj je res, mi ne zastopimo te nove sprave.» Gospodja! vedite, ja to je sleparija, hudobna sleparija! Vaso sleparijo izvrstno ogavni «Brencler» v srešephtarju kuharici, ktera govori tisto «spravo», ki je po vašem mnenju prava v slovenski jezik, ktereja se pa vsak človek sramoval mora, če pomisli, da je vendar kaj več kakor - divja.

Saša Dobrila SAD MAŠČEVANJA

ZELEL JO JE SE KPAJ SREČATI, ANI VEDEL, DA TULIJA SKUPAJ Z MNOGINI KRISTJANI ČAKA V POLI NA ZATEK KRVAVIH IGER.

TISTEGA DNE SE JE KOK ODPRAVIL NA LOV. SEDEL JE POD DREVOM NA OBRONKU JASE IN SANJARIL O TULIJI.

ZASLIŠAL JE TOPOT.

VELIK JELEN BO...

LE KJE JE JEZDEC? POGLADAT GREM!

ŠEL JE PO SLEDI IN KMAU NAŠEL OKRVAVLJENO SULOVO.

FLAVIJ!

SEL JE DALJE IN ZAGLEDAL...

Veljaven od 8. do 14. februarja 1970

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Nikakor se ne spustite v tekmo z nekim prevečnim lisjakom, ki komaj čaka na priložnost, da bi vas speljal na led. Ni izključeno, da bo draga oseba priznala krivico, ki vam jo je bila storila navzlic temu pa vi ukrepajte, kakor ste se bili nameni. Odlično razpoloženje.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V zadnjem poslu, ki ste se ga bili lotili, ste storili neko bistveno napako: za nasvet in pomoč ste se obrnili na osebo, ki je za to najmanj primerna. Pripravite se dobro, preden se odpravite na neko potovanje. Spor med vami in dobri prijateljem.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Pojavila se bo oseba, ki vam bo ponujala denar za neki skupen nastop v zanimivem finančnem poslu, ne zavrnite je, prej pa se le pozanimajte, kdo in kaj je. Nepristojen napad od strani sicer dobrega prijatelja vam bo zagrenil ves dan.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Prenehajte že enkrat z večnim tnanjem, ki ga nihče ne posluša; ponudila se vam bo edinstvena priložnost, vi pa jo zagrabite in skušajte iz nje izvelič kar največ morete. Vnet pristaš vaš in vaše družine bo nenadoma prešel v nasprotni tabor.

LEV (od 23. 7. do 23. 8.) Ne izbirajte sredstev, če jih drugi ne; pripravljajte se proti vam napad, ki bi vam utegnil povliti, da je iz notranjosti Zemlje, zaradi trčenja, privlelo na površje Zemlje veliko magne, ki se je nato ohladila in ustvarila tipične skale «ognjenike izvora», ki jih že dolgo preučujejo, da bi ugotovili njihov izvor.

DEVICA (od 24. 8. do 22. 9.) Za svoje delo ste imeli pravi ustrezno plačilo, pač pa se ni zgodilo, nikakor ne dovolite, da bi pri tem ostalo. Veselje sprico nekega prijetnega obiska vam bo zagrenila vest o nesreči do brega tovariša.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Danes boste imeli v poslih manj sreče, kot do sedaj, toda ne bo ostanilo pri tem, v našo prejo se vam obeta še dokajšnja sreča. Ni vam podobno, da bi se pred kom plazili po kolennih, zato tega tudi pred ženo, ki vam je vnela srce, ni potrebno delati.

SKORPION (od 23. 10. do 22. 11.) Ne dajate podatkov poslovnega značaja osebam, ki jih ne poznate, da si ravno vam jih pošilja neki skupni prijatelj. Veder značaj vaše iz voljuke nenavadno blagodejno vpliva na vaš sicer razdražljivi značaj.

STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Pri jatej vam je pripravljen pomagati, vendar samo pod pogojem, da upoštevate njegove nasvete, ki so, med drugim povedano, zares koristni. Ne uveljavljajte svoje stihlepnosti za vsako ceno.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Iz vrstno boste napredovali na novem delovnem mestu, le ne koliko bolj se še morate sprostiti, kar je obenem nujno potrebno za dobre stike s kolegi. Nedvomno je, da ste do slej družino nekoliko znanem jali, skušajte to pomanjkljivost čimprej nadoknaditi.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Opravili boste neverjetno drzno potezo, ki bo vse prenesla, vam pa bo zagotovila finančni uspeh, v katerega ni sami ne boste mogli verjeti. Zanimiva ugotovitev nekega škernega prijatelja na račun šenske osebe, ki jo vi dokaj ne kritično zagovarjate.

RABI (od 20. 2. do 20. 3.) Ne navdušujte se za načrt, ki ga niti ne poznate, na mnenje drugih pa se tudi ne morete vedno in docela oprati. Vsekar kor naj bo med vami in nekase ženskega spola še nekačasa ustrežna distanca. Pazite se pred sosedom, ki vam je stal na peti.

